

NEDERLANDSE GENEALOGISCHE VERENIGING

1340

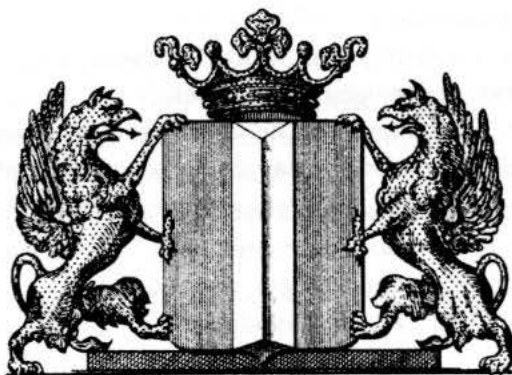
MEDEDELINGENBLAD VAN DE AFD. ROTTERDAM EN OMSTREKEN

JAARGANG 6

MEI 1992

No. 2

GENEALOGISCHE DAG DORDRECHT - 16 MEI 1992

DORDRECHT

Na een jaar van voorbereidingen is het zaterdag 16 mei dan zover: de Genealogische Dag van de NGV in Dordrecht. Na Gouda (1961), Dordrecht (1964) en Schoonhoven (1989) mag de Afdeling Rotterdam voor de vierde keer de leden van de vereniging welkom heten op de landelijke buitendag. De ochtend zal gevuld worden door een gevarieerd lezingenprogramma en na de lunch bestaat er de gelegenheid om op diverse manieren nader kennis te maken met de stad.

Ter gelegenheid van de Genealogische Dag ziet *1340* er deze keer iets anders uit dan u gewend bent. In de eerste plaats is dit nummer een stuk dikker dan anders. Daarnaast is het, met drie artikelen, geheel gewijd aan Dordrecht en Dordtse genealogie. Zo treft u een genealogie aan van de bekende Dordtse genealoog Matthijs Balen en een parenteel van de familie Lamme-Scheffer, die diverse 'angwekkende figuren telt uit de werelden van de schilderkunst en de politiek. Over het algemeen wordt de naam van de negentiende-eeuwse kunstschilder Ary Scheffer snel verbonden met Dordrecht, zijn geboortestad. Veel minder bekend is echter dat deze Dordtse Fransman onder zijn directe familieleden twee directeuren van het Museum Boymans te Rotterdam telt en dat zijn grootvadermaternel niet alleen een in zijn tijd bekend kunstschilder en toneelschrijver was, maar tevens een vooraanstaand Patriot. Het derde artikel is gewijd aan "de Dordtse vierling" uit 1621. Voor ons zijn meerlingen nauwelijks meer een bijzonderheid, maar in de zeventiende eeuw waren zij dit nog wel, zeker als het om een vierling ging. De vier kinderen werden dan ook op een schilderij vereeuwigd, dat in het Dordrechts Museum te bezichtigen is.

Anders dan anders is dit nummer van *1340* niet alleen een blad voor de leden van de Afdeling Rotterdam, maar ook een programmaboekje voor de deelnemers aan de Genealogische Dag. U treft o.a. inleidingen bij de lezingen die op de dag gehouden worden en informatie over het middagprogramma, met adressen van musea, aanwijzingen en tips om van de 16e mei een geslaagde dag te maken. Wij wensen u veel leesplezier en de deelnemers aan de Genealogische Dag een plezierige dag toe.

het bestuur

PROGRAMMA GENEALOGISCHE DAG

Hieronder treft u het programma aan van de 39e Genealogische Dag. In de speciale bijlage bij *Gens Nostra* van maart 1992 heeft u reeds kennis kunnen nemen van de grote lijn van het programma. Het is niet de bedoeling al deze informatie hier in extenso te herhalen. Wat u hieronder aantreft is vooral bedoeld als een aanvulling op het eerder gepubliceerde programma. Zo vindt u bij drie van de vijf lezingen een introducerende tekst en zijn de adressen opgenomen van de in het middagprogramma openstaande musea en andere gebouwen. Het totale programma wordt hier kort geresumeerd.

- 9.45-10.30 Ontvangst met koffie.
10.30-10.45 Welkomstwoord door de voorzitter van het Organiserend Comité, Drs. M.R. Doortmont en opening door de voorzitter van de Nederlandse Genealogische Vereniging, de heer R.F. Vulsma.

Lezingen: Genealogiebeoefening en overheidsbeleid (Grote Zaal)

- 10.45-11.30 Dr. F.C.J. Ketelaar, algemeen rijksarchivaris, "Selectie en vernietiging van archieven: het belang voor de genealoog."
11.30-12.15 Mr. P.J. Hustinx, voorzitter van de Registratiekamer, "De nieuwe privacy-wetgeving en haar gevolgen voor genealogisch onderzoek."
12.15-13.00 Mr. J.E. Geuzinge, directeur van de gemeentelijke dienst voor de bevolkingsregisters te Amsterdam, "De automatisering van de persoonsregistratie."

Lezingen: Dordrecht, geschiedenis en genealogie (Bovenzaal)

- 11.30-12.15 Dr. F.J.W. van Kan, hoofd verzamelingen van het Gemeentearchief 's-Gravenhage, "Historisch onderzoek en genealogie: methoden."
12.15-13.00 Drs. W.J. Akkersdijk, "De Vriesendorpen in Dordrecht: een achttiende eeuws koopmansgeslacht."
13.00-14.00 Lunch in Schouwburg Kunstmin.
14.00-16.30 Middagprogramma in drie onderdelen waarvan de deelnemers er één gekozen hebben. Hieronder treft u nadere informatie over de onderdelen aan.
16.30-17.30 Ontvangst door het College van Burgemeester en Wethouders van Dordrecht in het stadhuis aan het Stadhuisplein.
18.00 Diner in Herberg "De Hellebaard," Boomstraat 37 te Dordrecht. (Onderdeel van het complex Hotel Restaurant Bellevue-Groothoofdspoor.)

INLEIDINGEN BIJ HET LEZINGENPROGRAMMA

1. Genealogiebeoefening en overheidsbeleid

De rol van de centrale overheid in beheer en toegankelijkheid van archieven maakt de laatste jaren een sterke ontwikkeling door. Dit heeft verregaande gevolgen voor de beoefening van de genealogie in de jaren '90 en daarna. In een drietal lezingen wordt aandacht besteed aan verschillende aspecten van het overheidsbeleid die van belang zijn voor de genealoog. Hieronder treft u inleidingen aan bij de lezingen van de heren Ketelaar en Geuzinge.

Selectie en vernietiging van archieven: het belang voor de genealoog

Dr. F.C.J. Ketelaar

Persoonsdossiers van de overheid vormen de neerslag van de relatie tussen overheid en burger. De archivaris moet de integriteit van die relatie - uitgaande van de bescherming van het grondrecht op privacy - waarborgen: in de selectie en het verzekeren van de openbaarheid van wat bewaard blijft.

De gegevens die de burger aan de burgerlijke stand, het kadaster en andere basisregistraties toevertrouwt, blijven bewaard. Daarnaast echter vormt de overheid persoonsdossiers als ondersteuning van haar primaire werkprocessen: vreemdelingendossiers, belastingdossiers, rechtbankdossiers enz. Deze kunnen een sekundaire waarde voor historisch onderzoek hebben. Er zijn series dossiers die het bewaren waard zijn vanwege het "beeld" van de samenleving, zoals dat weerkaatst is in de specifieke interactie

overheid-burger, waarvan die series de neerslag vormen. Pas nadat deze categorie persoonsdossiers gewaardeerd en geselecteerd is, komt men toe aan de waardering van de nog resterende dossiers, die geen historisch-institutionele waarde hebben, maar slechts informatiewaarde over specifieke personen en zaken. Uit beide categorieën persoonsdossiers resteert slechts een klein deel, waarvan de genealoog slechts bij toeval iets zal kunnen benutten. Genealogisch onderzoek zal het daarom van andere bronnen dan de persoonsdossiers moeten hebben - maar is dat iets nieuws?

De automatisering van de persoonsregistratie

Mr. J.E. Geuzinge

Stellingen:

1. Automatisering nu dwingt de genealoog van vandaag, naast het speuren in het verleden, thans de randvoorwaarden vast te stellen over de wijze waarop in de verre toekomst genealogie bedreven kan worden.
2. Automatisering en standaardisering van persoonsgegevens kan er toe leiden, dat genealogie zich, maar wel sneller, dient te beperken tot uitsluitend afstamming en burgerlijke staat in rechte lijn.
3. Informatisering kan er toe leiden, dat genealogie in de toekomst, niet alleen sneller en toegankelijker kan worden bedreven, maar ook toegang krijgt tot veel meer gegevens dan nu.

2. Dordrecht, geschiedenis en genealogie

De tweede serie lezingen richt zich meer op de inhoudelijke aspecten van genealogisch onderzoek, met als thema de verbinding tussen historisch en genealogisch onderzoek. De heer Van Kan gaat in op de theoretische kant van de zaak, de heer Akkersdijk zal aan de hand van de Dordtse koopmansfamilie Vriesendorp laten zien, hoe een genealogisch onderzoek aan de basis kan liggen van een professionele historische studie.

Historisch onderzoek en genealogie: methoden

Dr. F.W.J. van Kan

De hulpwetenschap der genealogie is van groot belang voor bepaalde vormen van historisch onderzoek. Daarbij valt, zonder andere gebieden uit te sluiten, allereerst te denken aan het terrein van de sociale geschiedenis met onderwerpen als sociale structuur, elites, demografische ontwikkelingen en sociale topografie. genealogisch onderzoek zal dan echter wel moeten worden uitgevoerd met gebruikmaking van de prosopografische methode, waarbij biografische gegevens worden verzameld betreffende personen behorend tot een bepaalde groep in een bepaald tijdvak. Spreker zal aan de hand van eigen onderzoek naar het middeleeuwse Leidse patriciaat ingaan op toepassing van de genealogie bij eliteonderzoek.

AANTEKENINGEN BIJ HET MIDDAGPROGRAMMA

1. Lange, georganiseerde stadswandeling door historisch Dordrecht (ca. 2 uur).

Zij die hiervoor gekozen hebben gaan onder leiding van een goed geïnformeerde gids, een wandeling maken die leidt langs historische gebouwen en stadsgezichten. U krijgt een goed beeld van de groei en ontwikkeling van de eerste stad van Holland.

De gidsen staan aan het einde van de lunch (ca. 14.10 uur) voor u klaar vóór de ingang van Schouwburg Kunstmin (rechterzijde).

2. Korte stadswandeling (ca. 30 min.) en bezoek aan de Grote Kerk.

Deelnemers aan dit onderdeel kunnen naar keuze onder begeleiding of op eigen gelegenheid op weg gaan naar de Grote of Onze Lieve Vrouwekerk, waar gidsen klaar staan voor een uitgebreide rondleiding door de kerk, die zo'n belangrijke rol heeft gespeeld in de Hervorming. U treft er onder andere tentoonstellingen aan van de geschiedenis van het gebouw en van de Dordtse Synode.

De gidsen staan aan het einde van de lunch (ca. 14.10 uur) voor u klaar vóór de ingang van Schouwburg Kunstmin (linkerzijde). Gaat u op eigen gelegenheid naar de kerk, dan kunt u gebruik maken van de verstrekte kaartjes om de leukste route te vinden. Zorg er dan wel voor dat u tussen 14.40 en 15.00 bij de Grote Kerk bent. De laatste rondleiding vangt aan om 15.00 uur *exact*.

3. De stad en haar musea.

Stadswandeling op eigen gelegenheid met de mogelijkheid één of meer musea te bezoeken. U kunt de VVV-brochure *Stadswandeling door oud Dordrecht* gebruiken om uw weg langs en naar vele monumen-

ten te vinden. Op de door ons verstrekte toegangsbiljetten heeft u vrij toegang tot vier musea (*biljetten afgeven aan het museum*):

- *Dordrechts Museum*, Museumstraat 40. Het museum bestaat dit jaar 150 jaar en heeft ter gelegenheid van dit jubileum een speciale tentoonstelling van tekeningen uit eigen werk. Hierin o.a. veel werk van Dordtse tekenaars en van Dordtse onderwerpen. heeft een rijke kollektie historisch en genealogisch interessante schilderijen. Vermeldenswaard zijn verder de portretten van de familie De Witt, het werk van de negentiende-eeuwse schilder Ary Scheffer en zijn familie en de Dordtse vierling uit 1621.

U kunt in het Dordrechts Museum desgewenst deelnemen aan een speciale rondleiding in het kader van onze dag. Er worden twee rondleidingen gegeven. De eerste start om 14.30 uur, de tweede om 15.30 uur. U kunt natuurlijk ook op eigen gelegenheid het museum gaan bekijken.

- *Museum Mr. Simon van Gijn*, Nieuwe Haven 29, met een partikuliere kunstkollektie en een grote kollektie antiek speelgoed.

- *Museum De Sleutel*, Varkensmarkt 128a, met de unieke historische geluidkollektie "De Stem van het Verleden" en een collectie gereedschappen uit het distilleerbedrijf, de kuiperij en de wijnkultuur.

- *Museum 1940 - 1945 Regio Dordrecht*, Nieuwe Haven 26, een regionaal gericht museum met een tentoonstelling over de oorlogshandelingen in en om Dordrecht, alsmede de rol van de burgerbevolking in oorlogstijd.

Tevens staan voor u open:

Het *Hof*, Hof, met de Statenzaal, waar in 1572 de eerste vrije Statenvergadering werd gehouden.

Het *oude stadhuis* is te bezichtigen voorafgaand aan de ontvangst door B&W. We wijzen u daarnaast op de verschillende mooie hofjes, en het schitterende uitzicht over de rivieren vanaf het plein voor de Groothoofdspoort, de havens met hun pakhuizen en het schitterende uitzicht over de rivieren vanaf het plein voor de Groothoofdspoort. Kortom, te veel om op te noemen. Kijkt u in het gidsje met de stadswandeling voor meer informatie.

Het *gemeentearchief* van Dordrecht is op zaterdagmiddag gewoon voor bezoek geopend. Gezien de beperkte bezoekersakkommodatie verzoeken wij u het gemeentearchief alleen dan te bezoeken als uw bezoek een (onderzoeks)doel heeft.

PRESENTATIE VAN DE NGV

Op de Genealogische Dag worden gedurende het gehele ochtendprogramma en de lunch op diverse plaatsen in Schouwburg Kunstmin presentaties gehouden door verschillende diensten van de NGV. Hier kunt u kennis maken met alle aspecten van het werk van de NGV. Aanwezig zijn:

- de Dienst Informatie en Promotie (DIP),
- het Verenigingscentrum Naarden, met de "Naardense" diensten (biografische dokumentatiedienst, knipseldienst, bibliotheek-periodieken, bibliotheek-boeken, heraldisch archief),
- de Dienst Bestellingen,
- de Computerdienst en
- de Contactdienst,
- de Onderzoeksruidienst.

het bestu

VOOR- EN NAGESLACHT VAN MATTHIJS JANSZ BALEN, EEN 17E EEUWSE GENEALOOG UIT DORDRECHT

(door R.K. Vennik)

Inleiding

In lange reeks van genealogen die ons land heeft voortgebracht neemt Matthijs Balen een wel zeer speciale plaats in. Deze 17e eeuwse genealoog is de eerste geweest die zich intensief verdiepte in niet-adellijke geslachten. Zijn belangrijkste werk is zonder twijfel het 1400 pagina's tellende *Beschrijvinge der Stad Dordrecht* dat "Een Verzlinge van eenige Geslachtboomen, der Adelijke, Aal-oude, en Aanzienlijke Heeren-Geslachten van, en in Dordrecht" bevat en dat gedrukt werd bij Symon van der Linde, Boekverkooper, woonende aan de Visch-Markt. In de Groote Gekroonde Druckerije Anno MDCLXXVII" (1677).

In tegenstelling tot veel van wat zijn navolgers hebben gepubliceerd, heeft het werk van Balen zijn

waarde behouden en is het tot op de dag van vandaag een nog veel gebruikte bron. Alhoewel het boek misschien niet meer voldoet aan de eisen die men heden ten dage aan een genealogische publikatie mag stellen, moet Balen zeker gezien worden als een serieus genealoog. Al bladerend bekruipt je de vraag met welke problemen Matthijs Balen moet hebben geworsteld toen hij zijn boek samenstelde. Wat waren zijn bronnen en hoe raadpleegde hij deze? Klappers, zoals de moderne genealoog ten dienste staan ontbraken en van een archieforganisatie zoals we die nu kennen, was nog geen sprake. Wellicht maakte hij gebruik van persoonlijke gegevens van de door hem beschreven geslachten en al sinds lange tijd op verschillende plaatsen bewaard materiaal.

Wat dreef de schrijver er toe om als eerste ook aandacht te besteden aan niet-adelijke geslachten? De beschreven geslachten behoren allemaal tot wat we tegenwoordig het patriciaat zouden noemen. Matthijs Balen en zijn voorgeslacht vallen sociaal gezien het beste in te delen bij de gegoede middenstand van Dordrecht. Pas na zijn dood kwamen enkele telgen tot grotere welstand. Was het oprechte belangstelling voor de genealogie of is hier sprake van een poging in het gevele te komen van het Dordtse patriciaat? De beschrijving van echt eenvoudige geslachten kwam, zoals iedereen weet, pas veel later aan bod. Genealogiebeoefening bleef immers tot in deze eeuw een bezigheid van personen uit de beter gesitueerde lagen van de bevolking. In de 17e eeuw was er zeker weinig plaats en belangstelling voor eenvoudige geslachten, die slechts handwerkslieden of boeren hadden voortgebracht.

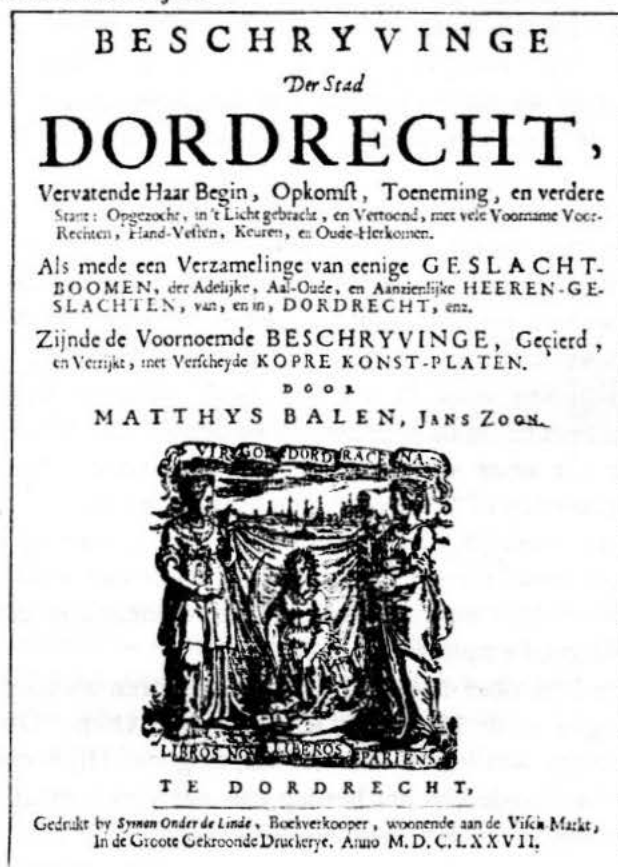
Matthijs Balen was zeker een veelzijdig mens. Naast genealoog was hij dichter en historicus. Zijn dagelijks brood verdiende hij als touwverkoper. Matthijs kon zeker niet leven van zijn arbeid als dichter; zijn prestaties op dit vlak worden door deskundigen als zeer middelmatig gezien. Ook als historicus en genealoog bestond er in zijn tijd geen emploti.

Matthijs Jansz Balen werd op 1 oktober 1611 te Dordrecht geboren als zoon van Jan Balen, wijnkoper, azijnmaker en brouwer/herbergier in de herberg "De Gecroonde Osch." Op achtjarige leeftijd verloor Matthijs zijn moeder. Aanvankelijk was hij lid van het kuipersgilde. Hij komt als zodanig voor in 1630. Dit beroep lag enigszins in het verlengde van het beroep van zijn vader, maar Matthijs schijnt het beroep van kuiper niet te hebben voortgezet. Later was hij touwverkoper in zijn huis "De Pelicaen" aan de

Voorstraat in Dordrecht en leverde hij touw voor de netten van de Dordtse vissers. Hij overleed te Dordrecht op 30 maart 1691. Voor verdere gegevens verwijs ik naar de onderstaande genealogie.

Genealogie

- I.** *Aelbert Matthijsz (?)*, geb. ca.1470/1475, tr. *N.N.*
 Uit dit huwelijk:
1. *Matthijs*, geb. ca.1500, stichter van het weeshuis te Gorinchem, overl. Gorinchem St. Thomasdach 1557, tr. *Marijken Jorisse Kolff*, overl. Gorinchem 2-4-1558. Uit dit huwelijk een jong gestorven zoon.
 2. *Cornelis*, volgt II.
- II.** *Cornelis Aelberts*, geb. ca.1505, tr. vermoedelijk Dordrecht ca.1530 *Mariken Adriaans Balen*.
 Uit dit huwelijk:
1. *Aelbert*, volgt IIIa.
 2. *Adriaan*, volgt IIIb.
 3. *Matthijs*, volgt IIIc.
- IIIa.** *Aelbert Balen*, geb. Dordrecht ca.1531, tr. ca.1560 *N.N.*
 Uit dit huwelijk:
1. *Matthijs*. Volgens opgave van *Balen* geb. Zeeland ca.1562, tr. ald. 1585 *Cornelia van Giessen*. Uit dit huw. moet een Zeeuwse tak zijn gesproten, waarvan mij de gegevens ontbreken.
- IIIb.** *Adriaan Balen*, geb. Dordrecht ca.1533, vermoedelijk koopman, tr. Dordrecht *Maria de Grande*.
 Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht geb.):
1. *Adriaan*, geb. ca.1555, jong overl.
 2. *Geertruyd*, geb. ca.1556, jong overl.
 3. *Aeltje*, geb. ca.1557, tr. *Cornelis van Sprang*.
 4. *Jan*, volgt IVa.
 5. *Maria*, geb. ca.1559, tr. *Willem Dircksz de Wijn*.
 6. *Anna*, geb. ca.1561, *Jan Zeegersz Waaijer*.
- IIIc.** *Matthijs Balen*, geb. Dordrecht ca.1538, overl. Dordrecht ca.1600, tr. Dordrecht 1578 *Janneken van Gerwen*, van 's-Hertogenbosch. overl. Dordrecht 5-8-1629, dr. van *Jan Ambrosiusse van Gerwen* en *Adriana Boudewijns*.

Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht geb.):

1. Maria, geb. ca.1579.
2. Adriana, geb. 13-7-1581, jong overl.
3. Boudewijn, volgt IVb.
4. Cornelis, volgt IVc.
5. Maria, geb. 13-2-1588, tr. Jan Gerardsz van Bijler.
6. Jan, volgt IVd.

IVa. *Jan Balen*, geb. Dordrecht ca.1558, tr. Dordrecht ca.1580 *Elisabeth Vinken*.

Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht geb.):

1. Aeltje, geb. ca.1582.
2. Adriaan, geb. ca.1584. Hieruit nageslacht, niet uitgewerkt.
3. Jan, geb. ca.1585. Hieruit nageslacht, niet uitgewerkt.

IVb. *Boudewijn Balen*, geb. Dordrecht 5-5-1583, sijdelaaekn koper te Dordrecht, tr.(1) Dordrecht(?) *Metta de Man*, tr.(2) ca.1628 *Heyltje Simons van Hemsberg*.

Uit het tweede huwelijk:

1. Matthijs, volgt Va.
2. Arend, volgt Vb.

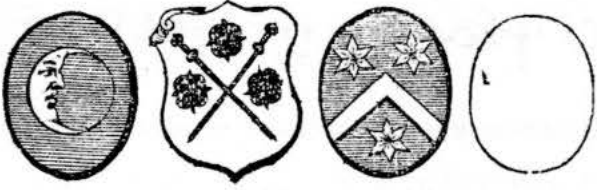
IVc. *Cornelis Balen*, ged. Dordrecht 14-8-1585, begr. Dordrecht 8-5-1654, tr. *Elisabeth van Dorsten*, begr. Dordrecht 20-6-1642, dr. van Frans Adriaansz en Margrieta Kotermans.

Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht geb.):

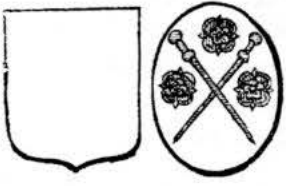
1. Janneken, geb. ca.1609, jong overl.
2. Matthijs, geb. ca.1610, jong overl.
3. Margrieta, geb. ca.1613, tr. Dordrecht 8-8-1638 Abraham Terwen, zn. van Jeronimus en Hester Symons Bosschert.
4. Janneken, geb. ca.1614, jong overl.
5. Frans, geb. ca.1616, brouwer "In 't Rijplant" te Dordrecht, begr. Dordrecht 17-9-1665, tr. Dordrecht 22-1-1645 Josina van der Veen. Hieruit vijf kinderen.
6. Kornelis, geb. ca.1618, kruidenier, tr. Katharina van Hemert. Hieruit twee kinderen.
7. Jacob, geb. ca.1618, jong overl.
8. Maria, geb. ca.1619, jong overl.
9. Maria, geb. ca.1620, tr. 1648/1651 Jacob Jansz de Mol.
10. Cornelia, geb. ca.1624, tr.(1) Johannes Kopp, overl. voor 1672, tr.(2) Otto van Asperen.
11. Sara, geb. ca.1628, tr. Dordrecht 18-6-1656 Samuel Hoogstraten, geb. Dordrecht 2-8-1627, portret- en genreschilder, zn. van Dirk.

1356 G E S L A C H T E N

Wan by de eerste,
Matthijs, Apolonia, en Janneken Balen,
nocheen Zoon, in de Geboorte overleden,
Ians zonen en dochteren.
I. Matthijs Balen, Iansz., geboren den
eersten October 1611, volgd.
II. Apolonia Balen, Ians dochter, gebo-
ren den 7. December 1613, den 7. Junij
1619. overleden.
III. Janneken Balen, Ians dochter, ge-
boren den 2. September 1618. den 3. Au-
gusti 1619. overleden.
IV. N.... Een Zoon, geboren den
eersten Februarij 1620. dood ter wereld
komende, wierd met zijn Moeder begraven.

Matthijs Balen, Iansz., (Oudflen Zoon van Ian Balen, Matthijsz., en van Elisabeth van Boklaal, Karels dochter.) Troude eerst den 19. Junij 1639 Krijfina van den Tak, [Dochter van Lambert van den Tak, Henricks, en van Matiken Hobroken, Henricks dochter,] welke overleed den 18. October 1642. Ten tweeden, den 17. April 1644. Martina Savary, [Dochter van Salomon Savary, Iakobsz., en van Maria Panten, Livijns dochter,] die overleed den 30. October 1652. Ten derden, den 21. December 1653. Elisabeth van Rijnberck, Dochter van Henrik van Rijnberck, Tielmanz., en van Rebecca de Groen, Kornelis dochter.
Had by de eerste,
Elisabeth, Iakob, en Maria Balen, Mat-
thijsz. zonen en dochters.

I. Elisabeth Balen, Matthijs dochter, ge-
boren den 8. April 1649. Troude den 14.
Februarij 1666. Andries Hulfman, Iansz.,
die by 'er Verwekte,
Krijfina, Ian, Alissa, en Alissa Hulfman,
Andrius zoon en dochteren.
1. Krijfina Hulfman, Andrius dochter, ge-
boren den 20. April 1667.
2. Ian Hulfman, Andrius, geboren den
30. September 1668. den 4. October daar aan
volgende, overleden.
3. Alissa Hulfman, Andrius dochter, gebo-
ren den 4. April 1670. den 6. daar aan volgen-
de overleden.
4. Alissa Hulfman, Andrius dochter, gebo-
ren

IVd. *Jan Balen*, geb. Dordrecht 14-6-1590, wijnkoper, azijnmaker, brouwer en herbergier in "De Gecroonde Osch" te Dordrecht, begr. Dordrecht 22-7-1679(?), tr.(1) *Elisabeth van Bokstaal*, overl. Dordrecht 1-2-1620, tr.(2) Dordrecht 20-9-1620 *Maria Zandbergen*, dr. van Jan Gerardsz en Maria van Vossem.

Uit het eerste huwelijk (allen te Dordrecht geb.):

1. Matthijs, volgt Vc.
2. Apolonia, geb. 7-12-1613, overl. Dordrecht 7-6-1619.
3. Janneken, geb. 2-9-1618, overl. Dordrecht 3-8-1619.
4. zoon, geb. 1-2-1620. Dood geboren en bij zijn moeder begraven.

Uit het tweede huwelijk (allen te Dordrecht geb.):

5. Maria, geb. 22-10-1623.
6. Jan, geb. 16-2-1625, overl. Dordrecht 26-6-1661, tr. Dordrecht 13-5-1657 Magdalena van de Veer. Hieruit twee drs.
7. Anneken, geb. ca.1627.
8. Gerard, geb. 28-2-1631, overl. Dordrecht 3-5-1675, ongehuwd.
9. Elisabeth, geb. 14-5-1635, overl. Dordrecht 17-3-1686.
10. Cornelis, geb. vermoedelijk Dordrecht ca.1637.

Va. *Matthijs Balen*, geb. Dordrecht ca.1630, tr. Dordrecht 24-4-1652 *Pieternelle Jansdr Hutten*.

Uit dit huwelijk:

1. Boudewijn, jong overl.	2. Jan, jong overl.
3. Metta, geb. ca.1660, tr. Hendrik Verweij.	4. Anthony, jong overl.
5. Elisabeth, jong overl.	6. Arend, jong overl.
7. Pieternelle, jong overl.	8. Matthijs, jong overl.

Vb. *Arend Balen*, geb. Dordrecht ca.1632, lakenkoopman, tr. Dordrecht 1655 *Judith Engeldr Blommendaal*.

Uit dit huwelijk:

1. Boudewijn, volgt VIa.	2. Maria
3. Pieter, tr.(1) Dordrecht 17-3-1680 Grietje Dirkx, tr.(2) Trijntje Lucas. Heeft uit beide huwelijken zeven kinderen. Niet verder uitgewerkt.	

Vc. *Matthijs Balen*, geb. Dordrecht 1-10-1611, garentwijner (touwkoper), historicus, genealoog en dichter, overl. Dordrecht 30-5-1691, tr.(1) Dordrecht 19-6-1639 *Christina van den Tak*, dr. van Lambert Hendriksz en Mariken Hendriks Hobroken, tr.(2) Dordrecht 17-4-1644 *Martina Savary*, overl. Dordrecht 30-10-1652, dr. van Salomon Jacobsz en Maria Civijns Panten, tr.(3)

Matthijs Balen Jansz.
Lijsbeth van Rijnberk

Handtekeningen van Matthijs Balen en Lijsbeth van Rijnberk in 1677

Dordrecht 21-12-1653 *Elisabeth Rijnberk*, overl. Dordrecht 29-12-1684, dr. van Hendrik Tielmansz en Rebecca Kornelisdr de Groen.

Uit het eerste huwelijk (allen te Dordrecht geb.):

1. Elisabeth, geb. 8-4-1640, overl. Dordrecht 16-11-1684, tr. Dordrecht 14-2-1666 Andries Jansz Hulsman.
2. Jakob, geb. 6-7-1641, overl. Dordrecht 20-7-1641.
3. Maria, geb. 29-7-1642, overl. Dordrecht 26-4-1644.

Uit het tweede huwelijk (allen te Dordrecht geb.):

4. Maria, geb. 7-4-1645, overl. Dordrecht 13-8-1662.
5. Jan, volgt VIb.
6. Emme, geb. 9-2-1649, overl. Dordrecht 25-4-1649.
7. Adriana, geb. 28-3-1650, overl. Dordrecht 22-12-1667, ongehuwd.

- VIa.** *Boudewijn Balen*, geb. Dordrecht ca.1655, tr. Dordrecht 15-3-1682 *Jacoba van Meuninghen*, begr. Dordrecht 30-3-1714.
Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht geb./ged.):
1. Judith, ged. 19-10-1682
 2. Anthony, volgt VIIa.
 3. Elisabeth, ged. 1-10-1685.
- VIb.** *Jan Balen*, geb. Dordrecht 1647, tr. Dordrecht 23-5-1680 *Digna Schepens*, ged. Dordrecht 29-8-1649, begr. Dordrecht 29-1-1729, dr. van Joannis en Neeltje Samuels.
Uit dit huwelijk:
1. Johannes, volgt VIIa.
 2. Matthijs, volgt VIIc.
- VIIa.** *Anthony Balen*, ged. Dordrecht 24-5-1684, begr. Dordrecht 26-10-1723, tr. Dordrecht 27-10-1709 *Anna van Putten*, begr. Dordrecht 25-10-1740.
Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht ged.):
1. Jacoba, ged. 29-8-1710
 2. Justus, volgt VIIIa.
 3. Jacoba, ged. 2-11-1714
 4. Boudewijn, ged. 12-1-1717
- VIIb.** *Johannes Balen*, ged. Dordrecht 29-7-1682, begr. Dordrecht 1746, tr. Dordrecht 3-11-1709 *Catharina de Clerck*, ged. Dordrecht 17-8-1681, begr. Dordrecht 13-7-1759, dr. van Anthony en Geertruid Portenius.
Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht ged.):
1. Johannes, volgt VIIIb.
 2. Matthijs, ged. 3-10-1714
 3. Geertrui, ged. 15-12-1717
 4. Anthonie, ged. 27-9-1719
 5. Digna, ged. 29-7-1723
- VIIc.** *Matthijs Balen*, ged. Dordrecht 16-2-1684, kunstschilder, begr. Dordrecht 7-1-1766, tr. Dordrecht 20-5-1728 *Maria van Bavel*, ged. Dordrecht 9-11-1694, begr. Dordrecht 30-6-1773, dr. van Anthony en Elisabeth Beijer.
Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht ged.):
1. Dina, ged. 17-6-1730
 2. Anthony, ged. 1-12-1731
 3. Johan, ged. 3-6-1734
 4. Gijsbert, ged. 1-6-1737, predikant te Gorinchem en later te Tholen, overl. Dordrecht 7-11-1787.
 5. Matthijs, volgt VIIIc.
- VIIIa.** *Justus Balen*, ged. Dordrecht 18-10-1711, koopman, stoffenwinkelier, schepen van Schieland, poorter van Rotterdam (14-4-1736), begr. Rotterdam 20-3-1767, tr.(1) *Anthonia van der Cool*, ged. Delft 29-6-1721, begr. Rotterdam 3-3-1756, ondertr.(2) Rotterdam 30-11-1760 *Helena Susanna Goll*, wed. van Jan Luijken.
Uit het eerste huwelijk (allen ged. te Rotterdam):
1. Anna, ged. 26-1-1747
 2. Jacob, ged. 8-8-1748, begr. Rotterdam 5-12-1750
 3. Leonard, ged. 11-11-1749, overl. Rotterdam 19-9-1820
 4. Eva, ged. 7-10-1751
 5. Hermanus, ged. 17-2-1756, lakenkoper en winkelier aldaar, overl. Rotterdam 18-7-1812.
- VIIIb.** *Johannes Balen*, ged. Dordrecht 24-9-1710, effectenmakelaar, begr. Dordrecht 10-1-1778, tr. Dordrecht 25-1-1747 *Maria Lesier*, ged. Dordrecht 9-10-1710, dr. van Johannes en Johanna de Jong.
Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht ged.):
1. Lesier, ged. 18-12-1750
 2. Johanna, ged. 13-5-1753
 3. Catharina, ged. 10-12-1757
- VIIIc.** *Matthijs Balen*, ged. Dordrecht 19-12-1738, koopman, schepen van Dordrecht, begr. Dordrecht 18-6-1809, tr. Dordrecht 1-6-1738 *Goverdina Petronella van Well*.
Uit dit huwelijk (allen te Dordrecht ged.):
1. Maria Elisabeth, ged. 16-10-1772
 2. Pieter, ged. 24-6-1775

ARY SCHEFFER EN ZIJN FAMILIE EEN FRAGMENTPARENTEEL LAMME - SCHEFFER

(door M.R. Doortmont & J.H. van der Boom)

Inleiding

Eén van de bekendste zonen van Dordrecht is de kunstschilder Ary Scheffer (1795-1858). Hoewel deze *Vader van de Nederlandse Romantiek* slechts twee jaar in zijn geboortestad heeft gewoond, treffen we in de stad diverse sporen van hem aan. Bekend zijn zijn standbeeld, onthuld in 1862, op het Ary Schefferplein, en de kollektie Scheffer, een verzameling schilderijen, tekeningen en beelden van hemzelf en zijn familie, in het Dordrechts Museum. Over Ary Scheffer en zijn werk zijn in de loop der jaren tientallen publikaties verschenen, waaronder twee dissertaties.¹ Het is echter opvallend dat Ary Scheffer nooit onderwerp is gemaakt van een zuiver genealogische studie. Op zich zijn hier wel redenen voor aan te geven. In de eerste plaats leidt een genealogie al snel naar Duitsland, het geboorteland van zijn vader, wat het onderzoek bemoeilijkt. In de tweede plaats leefde en werkte Ary Scheffer vanaf 1810 in Frankrijk, zodat een genealogisch onderzoek voor de negentiende eeuw eveneens buiten de Nederlandse grenzen verricht moet worden.

De enige bekende publikatie van genealogische aard waarin meerdere generaties met elkaar in verband gebracht worden, is een vraag in *De Nederlandsche Leeuw* van 1923. Hierin vraagt de bekende genealoog M.G. Wildeman om aanvulling van de hem dan beschikbare achttiende en negentiende-eeuwse gegevens.² Waarom Wildeman geïnteresseerd was in de familie Scheffer blijft onduidelijk, evenzo of hij na 1923 iets met het materiaal gedaan heeft.³ In *De Nederlandsche Leeuw* is blijkbaar geen antwoord op zijn vraag gepubliceerd. Wel reageerde de redakteur van het blad, Th.R. Valck Lucassen, op de vraag door middel van een viertal voetnoten, waarin hij op subtiële wijze een aantal slordigheden in Wildemans onderzoek aan het licht bracht. Valck Lucassen korrigeerde Wildeman door te verwijzen naar beschikbare biografische gegevens in het *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek (NNBW)*, die echter ook niet zonder fouten zijn.

Dit artikel is een poging een completer genealogisch beeld te geven van Ary Scheffer en zijn familie, een exercitie die, naar wij menen, niet van belang ontbloomt is. Ary Scheffer staat namelijk niet op zichzelf als kunstschilder. Om hem heen treffen we een veelheid van familieleden die zich bezig hielden met de beeldende kunsten en die vooraanstaande posities innamen in de Nederlandse en Franse kunstwereld van de negentiende eeuw. Bovendien speelden Ary en zijn broers een belangrijke rol in de Franse politiek tussen 1820 en 1850. Ary's grootvader, Arie Lamme, was tevens politiek actief in de Patriotenbeweging tussen 1785 en 1787 en in de Bataafse Republiek van 1795.

Voor dit artikel is gekozen voor het genealogisch stramien van de parenteel, beginnend bij de grootouders van Ary Scheffer, Arie Lamme en Johanna van Es.⁴ In verband met de beperkte tijd beschikbaar voor dit onderzoek en de onmogelijkheid om in korte tijd onderzoek in Frankrijk te doen, is geen volledigheid nagestreefd. Buitenlandse gegevens zijn ontleend aan de literatuur, Nederlandse gegevens aan eigen onderzoek en, indien eerder gepubliceerd, zoveel mogelijk gekontroleerd aan de hand van de originele bronnen.⁵ Duidelijke onjuistheden in eerdere publikaties zijn gekorrigeerd, met een verantwoording in het notenapparaat. Dit artikel kan beschouwd worden als een genealogische voorstudie, die hopelijk op een later tijdstip uitgebreid en vervolledigd kan worden. Bij een dergelijke uitbreiding horen ook afbeeldingen. Door de konnekties met de kunstwereld van de families Lamme en Scheffer zijn er van bijna alle volwassen leden van deze families, alsmede van hun echtgenoten, portretten bekend. Deze zijn hier niet gereproduceerd. Wel is bij de biografische gegevens een ikonografie opgenomen. Voor portretten vervaardigd door Ary Scheffer is gebruik gemaakt van de catalogus van Ewals, die uitputtend lijkt.⁶

Parenteel

I. *Arie Lamme*, geb./ged. Heerjansdam 8/10-1-1748, kunstschilder, vnl. zaal- en kamerschilder, (toneel)dichter, vertaler van toneelstukken, politikus, overl./begr. Dordrecht 18-3/2-4-1801 (impost f3,- betaald 2-4-1801), zn. van Teunis Bastiaanse Lamme en Cornelia Ariens Leenheer, ondertr./tr.

Dordrecht 2/17-7-1768 *Johanna van Es* (van Esch), overl. Dordrecht, impost f3,- betaald 12-10-1801, begr. Dordrecht 13-10-1801.⁷

Arie Lamme vestigde zich op jeugdige leeftijd met zijn ouders in Dordrecht, waar hij onder leiding van Joris Ponsen het schildersvak leerde. Legde zich vooral toe op zaal- en kamerschil-deringen in de stijl van Aelbert Cuyp, wiens werk hij ook kopieerde. Hij publiceerde o.a. *De Vaderlandsche Boer*, blijspel ('s-Gravenhage, 1780), *Aanspraak aan den Oudraad der stad Dordrecht, toen voor hunne Wel. Ed. Grootagtb. voor het eerst door het Genootschap Toneel-zugt, die geen moeiten schuwt, enz. vertoond zou worden: Claudius Civilis, treurspel door W. Haverkorn, en: De Doggersbankers, treurspel door J. Nomsz op den 29 van Grasmaand 1782* (Dordrecht, 1782) en *Het Arabisch poeder, opgedragen aan den dichtier Petrus Johannes van Steenbergen*. Vertalingen van zijn hand zijn o.a. *De Advocaat Patelijn*, blijspel naar het Frans van Breuys (Dordrecht, z.j.) en *De stem der Natuur*, tooneelspel naar het Frans van Armand (Dordrecht, 1783).⁸

Arie Lamme was sergeant van de Dordrechtse Schutterij. Hij nam deel aan de Patriotten-beweging en was één der 89 ondertekenaars van de "Acte van plechtige verbintenis der Republikeinse Constitutie," opgesteld te Heusden in juni 1785. Hij was ook aanwezig op een vergadering in Utrecht in 1785 en werd in 1787 genoemd als president van het Vaderlandsch Genootschap tot behoud der vrijheid te Dordrecht (als Arie Lammes!). In augustus en september van dat jaar was hij aanwezig op vergaderingen te Amsterdam.⁹ Week na het mislukken van de omwenteling voor enkele jaren uit naar de Oostenrijkse Nederlanden. Dit nadat zijn huis in Dordrecht aangevallen was door een woedende meute. Zijn dochter Cornelia vergezelde hem in ballingschap.¹⁰ Zijn zoontje Arnoldus bleef met zijn moeder in Holland. In 1795 begaf Arie Lamme zich wederom in de politiek, als gedeputeerde ter vergadering van Provisionele Representant van het Volk van Holland (gekozen 4-4-1795) en als representant van de Hoeksche Waard.

Uit dit huwelijk:

1. *Cornelia*, volgt IIa.
2. *Arnoldus*, volgt IIb.
3. *Antonia*, ged. Dordrecht 12-9-1773, overl. Dordrecht, impost pro deo 18-1-1774.

IIa. *Cornelia Lamme*, ged. Dordrecht 20-4-1769,¹¹ kunstschilderes (miniaturiste), overl. Reuil (F.) 4-7-1839,¹² tr. Dordrecht 26-10-1794 *Johan Bernard Scheffer*,¹³ geb./ged. Homburg 27/31-5-1764, kunstschilder, overl. Amsterdam 30-6-1809, zn. van Werner Scheffer.

Cornelia Lamme vertrok na de dood van haar echtgenoot met haar zoons Ary, Henry en Karel Arnoldus naar Parijs, waar de twee eerstgenoemden een opleiding tot kunstschilder volgden. Zij was zelf een begaafd miniaturiste en kopieerde tevens het werk van haar zoon Ary.¹⁴ Zij woonde tot haar dood bij haar zoon Ary Scheffer te Parijs.¹⁵ Een manuscript biografie door haar zoon Karel Arnold Scheffer bevindt zich in het Musée Renan-Scheffer in Parijs.¹⁶

Johan Bernard Scheffer zou een leerling zijn van Tischbein. Vestigde zich in 1738 te Utrecht, "waar hij bij het handelshuis Blydesteyn door een ander te Dordrecht was aan-bevolen."¹⁷ Vertrok in 1796 (of 1798 volgens Ewals) met zijn gezin naar 's-Gravenhage en in 1808 naar Amsterdam (1801 naar Rotterdam, 1803 naar Amsterdam volgens Ewals).¹⁸ Was in Amsterdam als portretschilder in dienst van de Koning van Holland, tot zijn voortijdige dood in 1809. Schilderde naast portretten ook interieurs. W. Bilderdijk droeg in 1809, na zijn dood, een gedicht aan hem op onder de titel *Aan de Weduwe des Kunstschilders Scheffer in hare droefheid*.¹⁹

Ikongrafie: Cornelia Lamme is diverse malen geschilderd door haar zoon Ary: zonder jaar,²⁰ met haar kleindochters Cornelia (IIla.1) en Cornélie Scheffer (IVa), gedateerd aug. 1839,²¹ postuum portret, 5-5-1840, door Ary Scheffer opgedragen aan zijn broer Karel Arnold²² en op haar doodsbed, 4-7-1839.²³ Er zijn tevens een marmeren buste (1839) en een plaquette in gips (en profil) van de hand van Ary Scheffer bekend.²⁴ Zij is ook in marmer afgebeeld, liggend op haar doodsbed, naar een model van haar zoon.²⁵ Ary Scheffer heeft haar tenslotte ook afgebeeld als "Sainte Monique" in zijn werk *Saint Augustin et sainte Monique* (1845).²⁶

Uit dit huwelijk:²⁷

1. Ary, volgt IIIa.
2. Karel Arnoldus, volgt IIIb.
3. Henry, volgt IIIc.

IIb. *Arnoldus Lamme* (Nol), geb./ged. Dordrecht 21-11/1-12-1771, kunstschilder en kunsthandelaar, overl. Rotterdam 7-3-1856, tr. Dordrecht 5-8-1812 *Johanna Catharina Andrée*, geb. 's-Gravenhage 9-12-1787,²⁸ overl. Rotterdam 9-8-1859, dr. van Matthijs Andrée en Johanna Christina d'Alainge.

Het echtpaar Lamme-Andrée woonde in Rotterdam eerst aan de Nieuwe Haven 12-275, later Zuid-Blaak 2-7.²⁹ Hij droeg samen met zijn zoon Arie Johannes (IIId) bij tot een grotere waardering van het werk van Aelbert Cuyp.³⁰ Stond als schilder bekend om zijn stukken van cavaleriegevechten, terwijl hij ook landschappen met vee tekende.

Ikongrafie: Arnoldus Lamme werd geschilderd door Ary Scheffer, 1810.³¹ Er bestaat tevens een groepsportret van hem met zijn kleinkinderen Arnoldus Adriaan (IVb), Dirk Arie (IVc) en Johanna Petronella Lamme (IVd), eveneens door Ary Scheffer, 1849.³² Van Johanna Catharina Andrée zijn twee portretten bekend door Ary Scheffer: 1826, met zoon Arie Johannes³³ en 1827.³⁴

Uit dit huwelijk:

1. Arie Johannes, volgt IIId.

IIIa. *Ary Scheffer*, geb./ged. Dordrecht 10-2/13-5-1795,³⁵ kunstschilder, etser, lithograaf en politiek activist, overl. Argenteuil (F.) 15-6-1858, tr. Parijs 16-3-1850 *Françoise Louise Sophie Marin*, overl. 1-7-1856.³⁶

Ary Scheffer werd op 25-10-1806 ingeschreven aan de Stads Teken Academie te Amsterdam, waar hij van 1806 tot 1809 lessen volgde. De minimumleeftijd voor toelating was vijftien jaar. Hoewel Ary slechts elf jaar oud was in 1806, slaagden zijn ouders erin hem toegelaten te krijgen, door als geboortedatum 10-1-1790 op te geven. Hij nam in 1808 en 1810 deel aan "salons" in Amsterdam.³⁷ Vertrok na de dood van zijn vader (1809) naar Lille, waar hij schilderles ontving aan de lokale academie. Korrepondeerde regelmatig met zijn moeder.³⁸ Circa mei 1811 vergezelde hij zijn moeder naar Parijs, waar zij zich permanent vestigden. Zijn broers Karel Arnold en Henry voegden zich later bij hen. Ary vervolgde zijn schilderlessen te Parijs en won in 1816 een open concours in Antwerpen. Na een aantal magere jaren verbeterde zijn situatie rond 1817, o.a. doordat hij in bescherming genomen werd door de baron François Gérard, hofschilder van koning Lodewijk XVIII.³⁹

Hij kwam in 1819 in contact met generaal Lafayette, wiens portret hij schilderde. Raakte betrokken bij de liberale oppositie tegen het bewind van Lodewijk XVIII. Toen in 1821 de republikeinse beweging van de Charbonnerie opgericht werd, onder voorzitterschap van Lafayette, traden Ary en zijn broers Henry en Karel Arnold toe tot deze beweging. Zij waren betrokken bij aanslagen en Ary en Henry namen deel aan de mislukte opstand van Belfort in 1822.⁴⁰ Ary werd hierna op voordracht van zijn leermeester Gérard aangesteld als tekenleraar van de kinderen van de hertog van Orléans, met wie hij bevriend raakte.⁴¹ Hij was nauw betrokken bij de revolutie van 1830 en vergezelde op 30 juli van dat jaar de leider van de republikeinen, Adolphe Thiers, naar de Hertog van Orléans om deze de troon aan te bieden.⁴² Op 15-6-1831 werd Ary benoemd tot kapitein van de Garde Nationale.⁴³ In 1832-1833 was hij als artiest toegevoegd aan het Franse leger dat Antwerpen belegerde.⁴⁴

Het hoogtepunt van zijn carrière als kunstschilder vond Ary Scheffer in het tijdvak van de Juli-monarchie (1830-1848). Hij was nauw verbonden met het hof en onder de vrienden en kennissen van Scheffer treffen we vele grote namen uit de werelden van politiek, kunst en cultuur en wetenschap. Niet alleen onderhield hij kontakten met vooraanstaande liberale Franse politici en wetenschappers, maar ook was hij bevriend met figuren als Chopin en Liszt.⁴⁵ Vanaf 1836 werd hij zelf een mecenas van jonge, aankomende schilders. Toen in 1837 het Musée de l'Histoire de France geopend werd in het kasteel van Versailles, was Scheffer één van de belangrijkste exposanten.⁴⁶

Ook in 1848 was Ary Scheffer actief betrokken bij de politieke ontwikkelingen van de dag. Hij werd begin april 1848 gekozen tot kommandant van het 4e bataljon van het 2e legioen van

de Garde Nationale. Hij vocht samen met zijn broer Karel Arnold tegen opstandelingen in en rond Parijs. Op grond van zijn krijgsverrichtingen werd Ary 25-8-1848 gepromoveerd tot Commandeur in het Légion d'Honneur. Hij bedankte echter voor deze eer, omdat hij slechts als artiest geëerd wenste te worden.⁴⁷

Hij werd op 6-11-1850 genaturaliseerd tot Fransman,⁴⁸ maar trok zich na 1851 terug uit het openbare leven, omdat hij niets te maken wilde hebben met het bewind van keizer Napoleon III. Zo nam hij niet langer deel aan salons. Zijn roem nam echter niet af. Er werden exposities van zijn werk georganiseerd in Frankrijk, Engeland, Nederland en de Verenigde Staten. Veel van zijn werk vond een wijde verspreiding in de vorm van gravures. Hij kreeg

Ary Scheffer, gravure naar een zelfportret.

opdrachten voor portretten en religieuze werken van partikulieren en veel jonge schilders zochten zijn advies.⁴⁹

Ary Scheffer onderhield zijn hele leven nauwe betrekkingen met het Huis van Orléans, ook nadat in 1848 koning Louis Philippe gedwongen werd af te treden. Direkt na dit aftreden in februari 1848 hielp Ary met enkele vrienden de koninklijke familie Parijs te verlaten. Hij vergezelde de Hertogin van Orléans naar het Huis van Afgevaardigden, waar zij haar zoon kandidaat stelde voor de troonsopvolging. Nadat dit mislukt was, hielp hij beiden zich bij hun familie in ballingschap te voegen.⁵⁰ Reisde in 1850 naar Engeland, waar hij in Londen assisteerde bij de eerste kommunie van de Graaf van Parijs en kort daarna bij de begrafenis van Louis Philippe.⁵¹ Nog in mei 1858 reisde hij, ziek, naar Engeland, om de familie bij te staan

bij de begrafenis van de Hertogin van Orléans.⁵²

Scheffer maakte gedurende zijn leven vele buitenlandse reizen. Hij bezocht Nederland en Engeland vele malen en bracht diverse bezoeken aan Duitsland en België. Rond 1835 reisde hij naar Zwitserland, waar hij op het kasteel Arenenberg de voormalige koningin van Holland, Hortense de Beauharnais, bezocht.⁵³

Kort na zijn dood (10-5-1859) werd in Parijs een grote tentoonstelling geopend van Scheffers werk, georganiseerd door zijn vrienden en bewonderaars.⁵⁴ Direkt na zijn dood op 15-6-1858 werd te Dordrecht een comité gevormd om te komen tot de oprichting van een standbeeld, dat op 8-5-1862 onthuld werd.⁵⁵

Ary Scheffer werd diverse malen onderscheiden: Chevalier (23-4-1828) en Officier (24-6-1835) de la Légion d'Honneur (Frankrijk),⁵⁶ Officier de l'Ordre de Léopold (België), Medaille in de Orde van de Eikenkroon (1849),⁵⁷ Ordre du Faucon Blanc (Weimar).⁵⁸ Hij was lid van diverse geleerde genootschappen: erelid van de School voor Schone Kunsten te Amsterdam (1828), erelid van de Académie Royale des Sciences, des Lettres et des Beaux Arts van Brussel (6-2-1844), geassocieerd lid van het Koninklijk Nederlands Instituut van Wetenschappen, Letteren en Schone Kunsten (17-4-1846),⁵⁹ lid van de Société de l'histoire du protestantisme français (1853), korresponderend lid van de Akademie voor Schone Kunsten van Antwerpen (6-9-1853).⁶⁰

Françoise Louise Sophie Marin was mogelijk van Engelse afkomst.⁶¹ Zij was eerder gehuwd met de Graaf Marie Etienne François Marie Baudrand, pair de France, generaal der genie, geb. 1774, overl. 1848. Baudrand maakte carrière in het Franse leger. Hij nam deel aan het beleg van Antwerpen (1831-1832) als adjudant van de Hertog van Orléans en werd in 1838 gouverneur van de Graaf van Parijs, zoon van de hertog. Ary Scheffer schilderde in 1832 zijn portret. Zijn vrouw behoorde tot de vriendenkring van Ary Scheffer.⁶² Het huwelijk tussen Ary Scheffer en Sophie Marin bleef kinderloos en was volgens diverse auteurs niet erg gelukkig.⁶³

Scheffer had, naast zijn huwelijk en de verhouding met de moeder van zijn dochter (zie onder), een langdurige, waarschijnlijk platonische, affaire met Pauline Viardot, née Michelle Pauline Garcia (1821-1900), echtgenote van Louis Viardot en zangeres aan de Italiaanse Opera te Parijs. Hij deelde zijn liefde voor Pauline Viardot met de Russische schrijver Iwan Toergenev.⁶⁴ Ary Scheffer schilderde Pauline Viardot verschillende malen en Louis Viardot één maal.⁶⁵

Ikongrafie: Ary Scheffer heeft diverse zelfportretten vervaardigd: groepsportret van Ary, Karel Arnoldus (IIIb) en Henry Scheffer (IIIc), voorstellende de drie broers op het platteland, 25-8-1824 (mede geschilderd door Henry),⁶⁶ zelfportret 1826,⁶⁷ zelfportret in miniatuur c.1835,⁶⁸ zelfportret 23-4-1836 (verjaardag van zijn moeder),⁶⁹ 23-4-1838, "voor moeder,"⁷⁰ in miniatuur op ivoor, c.1838,⁷¹ mogelijk zelfportret, z.j.,⁷² in aquarel, z.j.,⁷³ jeugdportret, z.j.,⁷⁴ mogelijk zelfportret, 1848.⁷⁵ Ary Scheffer schilderde zijn latere echtgenote als Mme. Baudrand in 1832.⁷⁶

Ary Scheffer had één dochter, mogelijk uit een relatie met ene *Maria Johanna de Nès*:

1. *Cornelia*, geb. Parijs 29-7-1830,⁷⁷ kunstschilderes en beeldhouwster, overl. Parijs 20-12-1899, tr. 1845⁷⁸ *René Marjolin*, geb. 1812,⁷⁹ overl. 7-3-1895, zn. van Jean Nicolas Marjolin, als lijfarts in dienst van het Huis Orléans,⁸⁰ hoogleraar aan de fakulteit der medicijnen te Parijs,⁸¹ en Marie Duval.⁸²

De naam van haar moeder, welke zelfs voor de intiemste vrienden van Ary Scheffer een goed bewaard geheim zou zijn gebleven,⁸³ is door Ewals ontleend aan de korrespondentie van één van Scheffers vrienden.⁸⁴ Haar moeder zou kort na de geboorte van Cornelia overleden zijn.⁸⁵ Zij werd tot 1837 op het platteland opgevoed, waarna haar grootmoeder, Cornelia Lamme (IIa), de wens uitte haar kleinkind zelf op te mogen voeden.⁸⁶

Kunstschilderes en beeldhouwster, leerling van haar vader. Beeldhouwde in 1846 een buste van haar vader en maakte kopieën naar zijn werk. Enige maanden na de onthulling van haar vaders standbeeld te Dordrecht in 1862, beloofde zij aan de gemeente Dordrecht een deel van zijn werk te zullen legateren. Na haar dood in 1899 kreeg Dordrecht inderdaad een groot aantal schilderijen, tekeningen, gravures en foto's uit haar nalatenschap.⁸⁷

Ikonografie: Cornelia Scheffer is vele malen afgebeeld door haar vader: samen met haar grootmoeder Cornelia Lamme (zie aldaar), pianospelend 1839,⁸⁸ met hond 1840,⁸⁹ portret 29-7-1849,⁹⁰ ongedateerd en ongesigneerd portret.⁹¹ Ary Scheffer heeft haar tevens geschilderd als Mignon in het werk *Mignon regrettant sa patrie*, 1836.⁹² Portret van René Marjolin door Ary Scheffer, 1838.⁹³ Diverse afbeeldingen van zijn vader Jean Nicolas Marjolin door Ary Scheffer: portret c.1820; buste in toga, 1834 en idem als gravure: buste, postuum, 1850.⁹⁴ Portret van Marie Duval door Ary Scheffer, 1837.⁹⁵

IIIb. Karel Arnoldus Scheffer (Arnold), geb. Dordrecht 5-5-1796, journalist, publicist, schrijver van historische studies, politiek activist, overl. Parijs 11-12-1853, tr. *Ch. baronesse de Charlus*,⁹⁶ overl. 1849.

Studeerde enige tijd Oosterse talen te Parijs.⁹⁷ Redakteur van de Parijse bladen *Globe*, *National* en *Commerce*.⁹⁸ Publiceerde in 1818 een brochure over *L'État de la liberté en France*, waarvoor hij tot een gevangenisstraf veroordeeld wordt.⁹⁹ Hij was nauw betrokken bij de Charbonnerie (zie onder Ary Scheffer), o.a. als sekretaris van Generaal Lafayette.¹⁰⁰ Was betrokken bij akties van de Charbonnerie in Marseille.¹⁰¹ In 1834 schreef hij in de *National* een artikel waarin hij de Franse koning Louis Philippe ervan betichtte aan het hoofd te staan van een korrupt en anti-revolutionair systeem. Hij werd hiervoor tot vier maanden gevangenisstraf veroordeeld.¹⁰² Overleed na een langdurige ziekte in het huis van zijn broer Ary Scheffer, die hem gedurende de laatste maanden van zijn leven verpleegde.¹⁰³ Na zijn dood door Ary geschetst als zijn vertrouweling en jeugdgezel, met wie hij als met geen ander kon praten over vrijheidsidealen en de glorie voor het vaderland.¹⁰⁴

De echtgenote van Karel Arnoldus Scheffer krijgt in de literatuur weinig aandacht. Zij overleed in 1849, waarschijnlijk te Parijs, kort na de geboorte van haar enige kind Ariël.¹⁰⁵

Ikonografie: Portret van de echtgenote van Karel Arnoldus, 1827 door Ary Scheffer.¹⁰⁶

Uit dit huwelijk:

1. *Ariël*, geb. 1849, overl. 1873.¹⁰⁷

Werd Ary genoemd. Na de dood van zijn vader wordt hij opgevoed door zijn oom Ary Scheffer (IIIa). **Ikonografie:** Portretten door Ary Scheffer, 1855 en ongedateerd.¹⁰⁸

IIIc. Henry Scheffer, geb. 's-Gravenhage 23-9-1798, kunstschilder en politiek activist, overl. Parijs 15-3-1862, tr. *N.N.*

Studeerde enige tijd muziek te Parijs, voor hij zich op het schilderen toelagde.¹⁰⁹ Henry Scheffer stond als schilder in de schaduw van zijn broer Ary (IIIa). Hij is vooral bekend als schilder van portretten, historie- en genrestukken.¹¹⁰

Ikonografie: Van Henry zijn diverse portretten bekend van de hand van Ary: c.1805 en groepsportret, 1824 (zie onder Ary Scheffer (IIIa)).¹¹¹ Van de echtgenote van Henry Scheffer, die nergens in de literatuur met name genoemd wordt, zijn twee portretten (in aquarel) van de hand van Ary Scheffer bekend, waarvan één met haar dochter Cornélie in de armen, beide ongedateerd.¹¹²

Uit dit huwelijk:

Cornélie, volgt IVa.

2. *Arnold*, geb. Parijs 1839, kunstschilder, overl. Venetië 1873.
3. *dochter*.¹¹³

IIId. Arie Johannes Lamme,¹¹⁴ geb. Dordrecht 27-9-1812, kunstschilder en kunsthandelaar, eerste directeur (1852-1870) en directeur-honoraire (1870-1900) van Museum Boymans te Rotterdam, overl. Berg en Dal, gem. Wijler (Huis Dalhof) 25-2-1900, tr. Rotterdam 24-6-1835 *Adriana van Gelderen*, geb./ged. Rotterdam 20-9/12-10-1810, overl. Berg en Dal, gem. Wijler (Huis Dalhof) 5-5-1886, dr. van Dirk van Gelderen, kamerbehang, en Petronella Hoogstad.

Leerde de schilderkunst van zijn vader Arnoldus en zijn neven Ary en Henry Scheffer. Schilderde meerdere malen het atelier van Ary Scheffer in Parijs en kopieerde ook diens werk.¹¹⁵

Toen de gemeente Rotterdam in 1847 de kollektie van de kunstverzamelaar F.J.O. Boymans bij legaat aangeboden kreeg, verzocht zij vader en zoon Arnold en Arie Johannes Lamme deze te taxeren en inventariseren. De erfenis werd op 24-8-1847 door de gemeenteraad aanvaard, waarna zij op 9-12-1847 een kommissie instelde ter voorbereiding van een museum. De Lammes werden verzocht de kunstwerken te sorteren, schoon te maken, te restaureren en te

katalogiseren. Van de 1193 schilderijen werden er uiteindelijk 406 in het museum geplaatst, de geschikt beoordeelde tekeningen en prenten bleven grotendeels in portefeuille. Het restant, "het uitschot van Boymans" genoemd, werd naderhand op veilingen van de Lammes verkocht. De opbrengst kwam ten goede aan een fonds voor nieuwe aankopen. Op 3-7-1849 werd het museum geopend. Arnold en Arie Johannes Lamme, nog bezig met het op orde brengen van de kollektie, zouden voorlopig, zonder honorarium, het toezicht op het museum houden. Pas op 10-7-1852 formuleerde de gemeenteraad van Rotterdam een verordening op het museum. Zij stelde een kommissie in, bestaande uit de burgemeester als voorzitter, twee wethouders, twee raadsleden en twee leden uit de burgerij, die toezicht moest gaan houden op het museum. Tevens werd de funktie van directeur gekreëerd, met de bepaling dat deze vervuld moest worden door een deskundige in de beeldende kunst, die de funktie uit belangstelling (lees: onbezoldigd) zou uitoefenen. Benoeming vond plaats voor vier jaar. Arie Johannes Lamme werd op 8-9-1852 tot de eerste directeur van het museum benoemd. In 1859 verscheen van zijn hand de eerste katalogus van de kollektie Boymans. Op 28-4-1870 werd hem op verzoek door de gemeenteraad eervol ontslag verleend als directeur. Vanwege zijn verdiensten werd hij benoemd tot directeur-honorair. Zijn zoon Dirk Arie (IVc), door Arie Johannes als zodanig aanbevolen, volgde hem op als directeur.¹¹⁶

Volgens het *NNBW* zou Arie Johannes zich na zijn pensionering in 1870 direkt gevestigd hebben op het door hem in september 1869 aangekochte landgoed Dalhof te Berg en Dal.¹¹⁷ Dit gegeven is echter niet in overeenstemming met een tweetal vermeldingen uit de Rotterdamse registers van de burgerlijke stand. Hier wordt gemeld dat Arie Johannes en zijn echtgenote Adriana van Gelderen in mei 1872 woonachtig waren te Beek, gem. Ubbergen en pas in februari 1879 te Berg en Dal, gem. Wijler.¹¹⁸ Het oorspronkelijke Huis Dalhof stond in het Duitse gedeelte van Berg en Dal. Later is hier een grenskorrektie toegepast, waardoor Berg en Dal in haar geheel in de Nederlandse gemeente Groesbeek kwam te liggen.

Ikongrafie: Van Arie Johannes zijn diverse portretten bekend, geschilderd door J.E.J. van den Berg (1834/35),¹¹⁹ c.1852, in het Museum Mr. Simon van Gijn te Dordrecht.¹²⁰ en een getekend portret.¹²¹ Van hem zijn twee portretten door Ary Scheffer bekend, uit 1826, samen met zijn moeder J.C. Andrée (zie aldaar) en alleen, uit 1829.¹²²

Uit dit huwelijk:

1. *Johanna Catharina Adriana*, geb. Rotterdam 8-2-1836, overl. Rotterdam 18-2-1836.
2. *Arnoldus Adriaan* (Arnold), volgt IVb.
3. *Dirk Arie*, volgt IVc.
4. *Arie Johannes*, geb. Rotterdam 11-10-1841, overl. Rotterdam 29-3-1842.
5. *Johanna Pieterella Catharina*, volgt IVd.
6. *Adriana Cornelia* (Cor), geb. Rotterdam 9-11-1851, overl. Berg en Dal, gem. Groesbeek 15-4-1941, tr. Nijmegen 24-6-1885 Jacob Maria Everts, geb. Arnhem 25-6-1844, ingenieur, overl. Berg en Dal, gem. Wijler 26-5-1902, zn. van Gerard Everts en Justine van Meurs.

Uit dit huwelijk geen kinderen. Adriana Cornelia Lamme (Cor), bewoonde het oude, oorspronkelijke "Huize Dalhof" in het Duitse gedeelte van Berg en Dal.

IVa. Cornélie Scheffer, geb. 1833,¹²³ tr. ca. 1856¹²⁴ *Ernest Renan*,¹²⁵ geb. Tréguier (F) 28-2-1823, historicus en letterkundige, overl. 2-10-1892, zn. van Philibert François Renan en Madeleine Jos  phe Feger.

Ernest Renan was historicus en letterkundige, sinds 1853 redakteur van *Le Journal des débats*.¹²⁶ Publiceerde o.a. *Etudes d'histoire religieuse* (Paris, 1857) en het spraakmakende werk *La vie de Jésus* (1863) over de oorsprong van het Christendom en het leven in het oude Israël. Werd ca. 1863 benoemd tot hoogleraar. Sprak in zijn inaugurele rede openlijk twijfel uit over de goddelijkheid van Jezus, wat leidde tot tumult in de zaal en een oploop in het Parijse Quartier Latin. Hierop greep de verantwoordelijke minister in en schorste Renans benoeming. Een hoge funktie in de keizerlijke bibliotheek, ter kompensatie, werd door Renan geweigerd. Het succes van zijn *La vie de Jésus* maakte dit financieel ook mogelijk. Onderhandelde in 1870 met Napoleon III over een nieuwe hoogleraarsbenoeming. Het keizerrijk kwam echter ten einde voordat hij benoemd kon worden.¹²⁷ Na 1871 politiek konservatief en tegelijkertijd als

wetenschapsman een vrijdenker. Zijn ideeën over de invulling van het Franse onderwijs zijn uitgewerkt in het "zeer invloedrijke pamflet" *La réforme intellectuelle et morale de la France* (1871).¹²⁸ Renan was één van de sprekers bij de onthulling van het standbeeld van Ary Scheffer te Dordrecht in 1862.¹²⁹

Ikongrafie: Portret van Cornélie Scheffer door Ary Scheffer, 1844.¹³⁰

Uit dit huwelijk:

1. Ary.
2. *Noëmi*, tr. *Jean Psichari*.

Uit dit huwelijk een zoon *Ernest Psichari*, overl. Rossignol (F) 23-8-1914 (Mogelijk gesneuveld of aan zijn wonden overleden).

3. *Ernestine*, jong overleden.

IVb. Arnoldus Adriaan Lamme, geb. Rotterdam 6-6-1837, civiel ingenieur, landbouwer, overl. Berg en Dal, gem. Groesbeek (Huis Holthurnsche Hof of Holdeurnse Hof) 21-1-1903,¹³¹ tr.(1) Rotterdam 5-12-1866 *Ida Maria Jacoba Baartz*, geb. Rotterdam 29-10-1835, overl. Berg en Dal, gem. Groesbeek (Huis Holthurnsche Hof) 11-3-1876, dr. van Willem Baartz, bierbrouwer, eigenaar van Bierbrouwerij "d'Orangeboom" te Rotterdam, en Cornelia Christina Johanna Engels,¹³² tr.(2) Nijmegen 22-10-1878 *phie Frederike Clara Elisabeth Wegelin*, geb. Nijmegen 9-9-1841, overl. Berg en Dal, gem. Groesbeek 2-10-1905, dr. van Conrad Germain Wegelin en Auguste Elise Jacoba Felderhoff.

Arnoldus Adriaan vestigde zich 10-7-1865 vanuit Parijs te Rotterdam, bij zijn ouders in de Wijnstraat 2-94, vertrok daarna naar de West Schiekade 14-553 en vervolgens op 13-5-1867 naar Beek (Gld.) 13-5-1867.¹³³

Ikongrafie: Portret in krijt door Ary Scheffer, 1857.¹³⁴

Uit het eerste huwelijk:

1. *Christine Adriana* (Tin), geb. Berg en Dal, gem. Groesbeek 1-11-1867, overl. Oegstgeest 18-11-1950, tr. Groesbeek 21-7-1893 *Daniel Elisa Siegenbeek van Heukelom*, geb. Poederloijen 4-6-1850, medicus, hoogleraar geneeskunde te Leiden, overl. Leiden 10-10-1900, zn. van Jan Siegenbeek van Heukelom en Anna Petronella Hubrecht, wedr. van A.J. Mees.

Uit het tweede huwelijk:

2. *Dirk Arnold*, geb. Berg en Dal, gem. Groesbeek 25-8-1882, tr. 's-Gravenhage 1903 Anna ter Laag. Vestigt zich in Argentinië. Uit dit huw. tenminste vier kinderen.
3. *Clara Augusta*, geb. Berg en Dal, gem. Groesbeek 12-4-1887, overl. Schaffhausen (CH) 20-1-1988, tr.(1) Bern (CH) 18-10-1908 (echtscheiding d.d. 15-5-1913) Alfred Werder, geb. Bern (CH) 23-4-1880, tr.(2) Schaffhausen (CH) 12-5-1917 (echtscheiding d.d. 22-3-1932) René Etienne, geb. Stein am Rhein (CH) 7-3-1895. Uit het eerste huw. twee kinderen en uit het tweede huw. twee kinderen.

IVc. Dirk Arie Lamme, geb. Rotterdam 13-8-1839, kunstschilder en kunsthandelaar, tweede directeur van het Museum Boymans te Rotterdam (1870-1878), overl. Berg en Dal, gem. Groesbeek (Huis De Engelenburg) 11-2-1879,¹³⁵ tr.(1) Rotterdam 18-7-1866 *Johanna Plemp*,¹³⁶ geb. Rotterdam 22-5-1837, overl. Rotterdam 18-12-1868,¹³⁷ dr. van Michiel Plemp, koopman en assuradeur te Rotterdam, en Elizabeth Cornelia Snellen; tr.(2) Rotterdam 30-5-1872 *Elizabeth Pauline Plemp*, geb. Rotterdam 20-5-1842, overl. Berg en Dal, gem. Wijler (Huis Dalhof) 29-9-1876, zuster van voorgaande.

Blijkens een brief van eind 1857 vertrouwde zijn vader zijn artistieke opleiding in dat jaar toe aan Ary Scheffer.¹³⁸ In hoeverre Dirk Arie ook daadwerkelijk les heeft gehad van Ary Scheffer is onduidelijk. Ewals noemt hem wel als leerling.¹³⁹ Werd op 28-4-1870 door de gemeenteraad van Rotterdam benoemd tot directeur van het Museum Boymans, als opvolger van zijn vader. Oefende evenals zijn vader deze functie onbezoldigd uit.¹⁴⁰ Hij diende op 19-9-1878 zijn ontslag in wegens ziekte. Vestigde zich in hetzelfde jaar op De Engelenburg te Berg en Dal.¹⁴¹ Op 6-6-1879 vertrokken zijn kinderen Adriana Johanna, Michiel, Elizabeth Cornelia en Arie Johannes Lamme vanuit Rotterdam, Wijnstraat 2-73 naar Groesbeek.¹⁴²

Ikongrafie: Fotoportret van D.A. Lamme, z.j.¹⁴³ Schilderij van Michiel Plemp door R. van Eijnden.¹⁴⁴

Uit het eerste huwelijk:

1. *Adriana Johanna* (Aad), geb. Rotterdam 6-8-1867, overl. Amsterdam 20-7-1952, tr. Groesbeek

9-7-1890 Jacob Herman de Wit (Herman), geb. Hoorn 28-2-1862, boekhandelaar te Amsterdam, overl. Amsterdam 20-12-1944, zn. van Jacob de Wit en Christina den Hartog. Uit dit huw. twee dochters.

2. *Michiel* (Miech), geb. Rotterdam 6-12-1868, bankier te Beverwijk, overl. Bilthoven 19-1-1943, tr. Beverwijk 8-9-1893 Jansje Schuit (Jansje), geb. Beverwijk 1-3-1870, overl. Beverwijk 20-4-1960, dr. van Jan Willem Schuit en Arendina Stikkel. Uit dit huw. drie zoons.

Uit het tweede huwelijk:

3. *Elizabeth Cornelia* (Bets), geb. Rotterdam 24-2-1873, overl. Nijmegen 29-11-1925, tr. Nijmegen 9-9-1896 Klaas de Jong, geb. Hoogkarspel 10-9-1861, kaasexporteur, overl. Nijmegen 7-4-1932. Uit dit huw. één dochter.
4. *Arie Johannes*, geb. Rotterdam 24-2-1873, overl. Rotterdam 15-7-1873.
5. *Arie Johannes* (Ary), geb. Rotterdam 6-9-1875, bankier te New York, overl. New York 1-11-1940, tr. Westminster (USA) 10-8-1898 Jane Butler Thomas, geb. 18-1-1873. Uit dit huw. één zoon.

IVd. *Johanna Pieterella Catharina Lamme*,¹⁴⁵ geb. Rotterdam 26-2-1843, overl. Rhöndorf bij Bad Honnef (D) 24-7-1917, tr. Rotterdam 17-8-1864¹⁴⁶ *Jan Plempe*, geb. Rotterdam 29-12-1838, waterbouwkundig ingenieur (diplomingenieur), werkzaam bij een grofsmederij te Leiden,¹⁴⁷ overl. Sassenheim 18-11-1892, zn. van Michiel Plempe, koopman en assuradeur, en Elizabeth Cornelia Snellen.

Ikonografie: Portret van Johanna Pieterella Catharina Lamme, d.d. 27-10-1844, 20 maanden oud, door Ary Scheffer.¹⁴⁸

Uit dit huwelijk:

1. *Elisabeth Johanna* (Bets), geb. Leiden 10-1-1865, overl. Bergen (NH) 6-8-1955, tr.(1) Sassenheim 22-8-1889 Jan Adriaan Bax, geb. Zevenhuizen 31-10-1862, graanfaktor te Rotterdam, overl. Rijswijk (ZH) 13-10-1906, zn. van Aart Bax en Adriana Hermina Prenijt, tr.(2) Etterbeek (Brussel) 28-10-1927 Emile Albert Felix de Cock, geb. Brugge 16-9-1856, overl. Brussel 8-11-1928, zn. van Félix César de Cock en Caroline Lodewyckx, wedr. van (1) Mélanie Augustine Journée en (2) Trijntje Toornvliet.
2. *Adriana Cornelia* (Aad), geb. Leiden 20-12-1866, overl. Leiden 19-10-1956, tr. Sassenheim 5-11-1885 Gerard Henri Sijthoff, geb. Leiden 9-2-1861, uitgever, overl. 's-Gravenhage 6-5-1917, zn. van Albertus Willem Sijthoff en Jacomina Plonia van Ameijden.

Ikonografie: Schilderij van Adriana Cornelia Plempe door Willem Maris Jbzn.¹⁴⁹

3. *Johanna* (Jo), geb. Leiden 27-1-1869, overl. Amsterdam 18-3-1900, tr. Nijmegen 10-8-1893 Mr. Willem Gijsbert Del Baere (RNL), geb. Schiedam 31-10-1868, jurist, kantonrechter te Haarlem, overl. Baarn 11-2-1955, zn. van Dr. Lodewijk Johannes Del Baere en Geertruida Johanna Zilver Rupe.
4. *Michiel* (Miech), geb. Leiden 13-3-1871, landbouwer, bezat achtereenvolgend verschillende kleine ondernemingen en tenslotte een farm in Montana, overl. Huntington Beach (California, USA) 15-10-1950, tr. Harrison (South Dakota, USA) 21-11-1894 Christina Cornelia Sarah le Cocq, geb. Pella (Iowa, USA) 7-12-1870, dr. van François le Cocq en Marie van Gorcum. Uit dit huwelijk 2 zoons en 1 dochter.
5. *Jan*, geb. Leiden 4-1-1874, overl. Nassau a/d Lahn 30-6-1898. Werkte op een koffieplantage op Java.
6. *Cornelia* (Cor), geb. Leiden 26-11-1876, overl. Noordwijk 18-9-1955, tr.(1) Leiden 14-4-1898 (echtscheiding uitgesproken Arrondissementsrechtbank Rotterdam 24-6-1907) Jacob Dirkzwager, geb. Maassluis 4-2-1872, scheepsagent en industrieel, overl. Haarlem 25-12-1919, zn. van Gijsbert Dirkzwager en Gezina Gerardina Tischauer; tr.(2) Noordwijk 7-6-1911 Simon Adrianus van Konijnenburg, geb. Noordwijk 10-1-1866, directeur Ver. Bloembollen Culturen v/h Gebr. de Graaff en S.A. van Konijnenburg & Co., overl. Noordwijk 30-7-1939, zn. van Dominicus van Konijnenburg en Bartha de Graaff, gescheiden echtgenoot van Cornelia Maaïke Schaap.
7. *Petronella Elisabeth Adriana* (Nel), geb. Leiden 10-3-1882, overl. Leiden 17-11-1950.

Literatuur

- Boer, Pim de. *Geschiedenis als beroep. De professionalisering van de geschiedbeoefening in Frankrijk (1818-1914)*, Nijmegen: SUN, 1987.
- Ewals, L.J.I. *Ary Scheffer, sa vie et son oeuvre*. Proefschrift, Nijmegen, 1987.

- Grote, Mrs., *Memoir of the Life of Ary Scheffer*. London: John Murray, 1860. Second Edition.
- Hofstede de Groot, P., *Ary Scheffer*. Groningen: P. Noordhoff, 1872.
- Kolb, Marthe, *Ary Scheffer et son temps, 1795-1858*. Paris, 1937.
- *Nederlands Patriciaat* 30 (1944) 19-21.
- *Nederlands Patriciaat* 47 (1961) 271-285.
- *Nieuw Nederlandsch Biografisch Woordenboek*, dln. 3, 4 en 6.
- Veder, W.R., *Toespraak gehouden bij de onthulling van het standbeeld van Arij Scheffer*. Dordrecht: Blussé en Van Braam, 1862.
- M.G.W. [Wildeman, M.G.], "Scheffer" [met aantekeningen door Th.R. Valck Lucassen], in: *De Nederlandsche Leeuw* 41 (1923), 133.

Noten

1. Zie voor een complete opgave van de literatuur Ewals, 469-511. De eerste dissertatie gewijd aan Scheffer was van de hand van Marthe Kolb. Zie voor complete titelvermelding de literatuurlijst. Veel aangehaalde werken zijn in de noten slechts onder de auteursnaam aangehaald.
2. Wildeman, "Scheffer."
3. Wel publiceerde hij eerder over Ary Scheffer in *Oude Kunst* 4 (1918-1919) 243.
4. De genealogie van de familie Lamme kan zonder veel moeite naar boven toe verder uitgewerkt worden. Momenteel is de heer J.H. van der Boom uit Hoogvliet bezig met een onderzoek naar deze familie.
5. Met dank aan mevrouw M.J.A. de Koster te Amsterdam, die als direkte nazaat van Arie Lamme beschikt over een uitgebreide kollektie familieaantekeningen, die zij ons welwillend ter beschikking heeft gesteld. Vooral de jongste generaties zijn gebaseerd op dit materiaal.
6. Vergl. Ewals, 203-461.
7. Johanna van Es was mogelijk een dochter van Cornelis van Es en Neeltje de Bie. Dit echtpaar (ondertr. Dordrecht 12-1-1737), liet in Dordrecht 5 kinderen dopen, waaronder als tweede een dochter Johanna, ged. 25-1-1741. Het latere gebruik van de naam Arnoldus in het geslacht Lamme kan echter een aanwijzing zijn voor een relatie met, of afstamming uit, een bekend domineesgeslacht Van Es uit de Hoeksche Waard. Wellicht kan verder onderzoek in het oud notarieel archief van Dordrecht nadere gegevens opleveren.
8. *NNBW* 3, 731-732.
9. Vergl. A.R.M. Mommers, *Brabant, van Generaliteitsland tot gewest* (Utrecht, 1953). Hierin een algemeen hoofdstuk over de Patriottenbeweging. Lamme had niets met Noord-Brabant te maken.
10. Grote, 4.
11. *NNBW* 3, 732 geeft abusievelijk als geb. datum 23-4-1769.
12. Volgens opgave Ewals, 21, 434. *NNBW* 3, 732 en Wildeman geven 1838 als sterfjaar. Ewals is hier de beter gedokumenteerde bron. Grote, 77 noemt eveneens 1839.
13. Gegevens ontleend aan Ewals, 28n.1 naar de officiële inschrijving. Hij werd evangelisch-reformiert gedoopt als Johann Bernhard Schäffer. Komt ook voor als Johan Bernard (huwelijksakte, 1794) en als Johannes Bernard (doop zoon Ary, 1795). In Immerzeel, *De levens en werken*, 60-64, abusievelijk vermeld als Jan Baptist Scheffer, geboren te Kassel 1773 of geb. te Mannheim. Zie voor de correctie *NNBW* 4, 1205-1206, en Wildeman. Vergl. ook Ewals, 49n.19. Zie over hem ook B.J.A. Renckens, "Enige notities omtrent Johan Bernard en Ary Scheffer." *Kunsthistorische Mededelingen* 3 (1948) no.2, 22-27.
14. *NNBW* 3, 732-733.
15. Ewals, 21.
16. Vergl. Ewals, 49n.20.
17. *NNBW* 4, 1206. Mogelijk kan onderzoek in Utrecht en Dordrecht meer informatie aan het licht brengen.
18. Vergl. Ewals, 17.
19. Hierdrukt in *Dichtwerken* (Haarlem, 1858) dl.9, 66.
20. Dordrechts Museum, kat.1934, no.63, legaat 1899; Ewals, 434.

21. Dordrechts Museum, kat.1934, no.64, legaat 1899; Ewals, 434 en afbeelding 101.
22. Dordrechts Museum, kat.1934, no.68, legaat 1899; Ewals, 434.
23. Twee maal: Dordrechts Museum, kat.1934, no.65 en 66, legaat 1899; Ewals, 434-435.
24. Dordrechts Museum, kat.1934, no.223, 224, legaat 1899; Ewals, 458.
25. Dordrechts Museum, kat.1934, no.220, twee replica's en een voorstudie; Ewals, 458.
26. Privé-kollektie, Spanje; Ewals, 303 en afbeeldingen 77 en 78.
27. Buiten drie jongestorven kinderen. Ewals, 17.
28. Datum afkomstig uit GA Rotterdam, Bev.Reg. Volgens opgave in overlijdensakte bij ovl. 72j. 8m. = geb. dec. 1787/jan. 1788.
29. GA Rotterdam, Bev.Reg. 78/402. 5/10.
30. *NNBW* 3, 732.
31. Koll. Siegenbeek van Heukelom, Amsterdam. Een mogelijke voorstudie bevindt zich in het Dordrechts Museum, kat.1935 no.4; Ewals, 403 en afbeelding 92. Zie ook *NNBW* 3, 732.
32. Ewals, 403. Mogelijke voorstudie in Dordrechts Museum, kat.1935 no.5.
33. Koll. Bolkestein-Lamme, Bilthoven (1981); Ewals, 403.
34. Koll. Siegenbeek van Heukelom-Lamme, Leiden; Ewals, 403-404.
35. Zie voor doop o.a. Ewals, 17. Doop waarschijnlijk vertraagd door de inval van Franse troepen in januari 1795.
36. Overlijdensdatum volgens opgave Ewals, 24.
37. Ewals, 17, 34.
38. Korrespondentie in Dordrechts Museum; Ewals, 18.
39. Ewals, 18, 58 en 88n.21.
40. Ewals, 19; Grote, 19.
41. Ewals, 19, 58.
42. Ewals, 20.
43. Ewals, 20.
44. Ewals, 20.
45. Voor uitgebreidere informatie omtrent zijn vriendenkring zie Ewals, 20 en passim en de hier genoemde literatuur.
46. Ewals, 21.
47. Ewals, 22; Grote, 209.
48. Ewals, 23.
49. Ewals, 22-23.
50. Ewals, 21-22.
51. Ewals, 23.
52. Ewals, 24.
53. Ewals, 21.
54. Ewals, 25.
55. GA Dordrecht, Commissie tot oprichting van een standbeeld voor Ary Scheffer, 1858-1862.
56. Ewals, 20.
57. Ewals, 23; Grote, 209.
58. Grote, 209.
59. Ewals, 21.
60. Ewals, 23.
61. Grote, 118.
62. Ewals, 23, 29n.32, 30n.33, 373.
63. Ewals, ibidem; Grote, 118-119.
64. Zie over deze affaire J. Eijkelboom, "Ary Scheffer en Pauline Viardot," in: *Kwartaal en teken van Dordrecht* 1975 no.1, 2-3 en 1975 no.2/3, 2-3.
65. Pauline Viardot: o.a. in 1840, schilderij in 1987 in bezit van mevrouw Le Cesne, Parijs (zie ook Dordrechts Museum, kat.1935 no.396). Van dit portret bestaat een gravure van de hand van Achille Martinet, mogelijk identiek aan degene in Dordrechts Museum, kat. nr. 218B; portret als medaillon. Louis Viardot: in 1849, genoemd in Kolb, 494. Zie verder Ewals, 441-442 en Eijkelboom 1975 no.2/3, 2 voor de gravure.
66. Dordrechts Museum, kat.1934, no.15, legaat 1899; Ewals, 429 en afb. 97.

67. Dordrechts Museum, kat.1934, no.31, legaat 1899; Ewals, 429 en afb. 98.
68. Dordrechts Museum, kat.1934, no.159, legaat 1899; Ewals, 429.
69. Ibidem.
70. Dordrechts Museum, kat.1934, no.57; Ewals, 429-430 en afb.99. Hiervan diverse kopieën en litho's, o.a. door E. Spanier in *Onze Tijd*, 1854, C.W. Mieling in *Kunstchronijk*, 1850, C.C.A. Last in *Nederlandsche Volksalmanak* voor 1853 (Schiedam, 1852)].
71. Dordrechts Museum, kat.1934, no.160, legaat 1899; Ewals, 430.
72. Dijon, Musée Magnin; Ewals, 430.
73. Geëxposeerd Parijs 1930; Ewals, 430-431.
74. Verkocht uit koll. P. Delarow, 6-3-1928, no.134; Ewals, 431.
75. Ewals, 431.
76. Ewals, 373.
77. Ewals, 150 geeft Parijs als zekere, *NNBW* 3, 1127 geeft Antwerpen als vermoedelijke geb. plaats.
78. Wildeman geeft 1845 als vermoedelijk huw. jaar, Ewals, 432 als zeker jaar.
79. Ewals, 416.
80. Ewals, 20.
81. Ewals, 415.
82. Naam ontleend aan Ewals, 416.
83. Grote, 64.
84. Ewals, 20, 28n.19: Jules Janin. *735 Lettres à sa femme* (Paris, 1976) tome 2, 320.
85. Grote, 64.
86. Ewals, 20.
87. Ewals, 26.
88. Dordrechts Museum, kat.1934, no.187, legaat 1899; Ewals, 432.
89. Dordrechts Museum, kat.1934, no.69, kopie door A.J. Lamme (IIId) in koll. Lamme, Utrecht; Ewals, 432.
90. Dordrechts Museum, kat.1934, no.81; Ewals, 415 en afb.102.
91. Parijs, Musée Renan-Scheffer; Ewals, 415.
92. Dordrechts Museum, kat.1934, no.74, legaat 1899, diverse kopieën; Ewals, 276-277 en afb. 63.
93. Dordrechts Museum, kat.1934, no.59; Ewals, 416.
94. Respectievelijk aanwezig in Dordrechts Museum, Faculté de Médecine te Parijs, Académie de Médecine te Parijs en Faculté de Médecine te Parijs. Vergl. Ewals, 415-416.
95. Musée de la ville de Besançon, vergl. Kolb, 490.
96. Gegeven volgens mondelinge mededeling. Mogelijk is zij identiek aan Eustoquie Charlotte Andrése de Charlus, geb. Château de Laborde 3-3-1803 en in 1820 geschilderd door Ary Scheffer. Dordrechts Museum, kat. 1934, no. 8. Ewals, 380. Het is opmerkelijk dat Ewals haar niet als echtgenote van Arnold identificeert. Bovengenoemde is de enige Charlus die door Ary Scheffer afgebeeld is.
97. Grote, 11.
98. Ewals, 17, 67, 93n.53 en 93n.54.
99. Ewals, 18.
100. Ewals, 19.
101. Grote, 20.
102. Ewals, 108.
103. Ewals, 24.
104. Ewals, 108, 116.
105. Grote, 135; Ewals, 24.
106. Verder geïdentificeerd als de echtgenote van Henry Scheffer. In koll. Idenburg-Siegenbeek van Heukelom, Leiden. Ewals, 432.
107. Gegevens omtrent geb. en overl. ontleend aan Ewals, 428.
108. Resp. in Dordrechts Museum kat.1935, no.21; Ewals, 428-429 en in koll. Sijthoff-Plomp, Leiden, zie Dordrechts Museum kat.1934, no.125; Ewals, 429.
109. Grote, 12.
110. Zie o.a. *NNBW* 4, 1205.

111. Portret c.1805: Dordrechts Museum kat.1935, no.25, legaat 1899; Ewals, 433.
112. Ewals, 433.
113. In de gebruikte bronnen niet met name genoemd, zou op zestienjarige leeftijd overleden zijn. *NNBW* 4, 1205.
114. In de geboorteakte is de familienaam abusievelijk gespeld als Lammen, dit werd gecorrigeerd door zijn vader bij het huwelijk van Arie Johannes in 1835. Hij komt ook voor als Arij Johannes Lamme.
115. Ewals, 143.
116. Gegevens ontleend aan I. Guicherit, *Inventaris van de archieven van de commissie en de directie van het Museum Boymans 1848-1960 (1979)* (Rotterdam: Gemeentelijke Archiefdienst, 1990) 6-7 en *NNBW* 3, 732.
117. *NNBW* 3, 732.
118. GA Rotterdam, BS, huwelijk Dirk Arie Lamme en Elizabeth Pauline Plemp, 30-5-1872, akte 467; GA Rotterdam, BS, Uittreksel overlijdensakte Dirk Arie Lamme, overl. te Groesbeek 11-2-1879, ingeschreven Rotterdam 3-3-1879, akte 782.
119. In het gemeentemuseum te 's-Gravenhage.
120. Zie *Dordracum Illustratum* nr. 3435.
121. Zie P. Haverkorn van Rijsewijk, *Het Museum Boymans te Rotterdam*, aldaar 56, 74, 234 e.v.
122. Koll. erfgenamen A.J. Lamme; Ewals, 402-403.
123. Ewals, 432.
124. Huw.jaar ontleend aan Ewals, 432. Wildeman geeft 1856 met een vraagteken.
125. Tenzij anders vermeld zijn alle onderstaande gegevens Renan ontleend aan Wildeman. Volgens Wildeman is de geboortedatum op het monument in zijn geboorteplaats (27-2-1823) onjuist. Ewals, 118 geeft de jaartallen 1823 en 1892 voor geboorte en overlijden.
126. Ewals, 118.
127. De Boer, 115-116.
128. De Boer, 137-139.
129. Ewals, 119.
130. Dordrechts Museum kat. 1935, no. 24, legaat 1899; Ewals, 432.
131. Volgens opgave *Nederlandsch Patriciaat* overleden 1903, volgens andere bronnen 1902.
132. Voor genealogie Baartz zie *Nederlands Patriciaat* 30 (1944) 19-21.
133. GA Rotterdam, Bev.Reg. 135/119 en 271/681.
134. Koll. Siegenbeek van Heukelom-Lamme, Oegstgeest. Zie Ewals, 403.
135. Kopie ovlakte in BS Rotterdam, d.d. 3-3-1879, akte 782.
136. Voor een uitgewerkte genealogie Plemp zie *Nederlands Patriciaat* 47 (1961) 271-285. Gegevens Plemp in deze parenteel zijn in eerste instantie aan genoemde publikatie ontleend en waar mogelijk gecontroleerd aan de hand van originele stukken.
137. Waarschijnlijk overleden aan de gevolgen van de geboorte van haar zoon Michiel op 6-12-1868.
138. Ewals, 45, 51n.57.
139. Ewals, 143.
140. Na het overlijden van Dirk Arie Lamme werden wijzigingen vastgesteld in de verordening op het museum en kreeg de directeur een honorarium. Guicherit, 7.
141. *NNBW* 3, 733; Haverkorn van Rijsewijk, *Het Museum Boymans*, 237 e.v., waarin een portret.
142. GA Rotterdam, Bev.Reg. 135/96.
143. GA Rotterdam, Archief Museum Boymans, inv.nr. 285.
144. In 1961 in bezit van D.C.A. Lugt te Zierikzee, foto in *Nederlands Patriciaat* 47 (1961) t.o. 281.
145. Pieterella volgens opgave in geboorte-akte: bij huwelijk Pietronella. Verder overal Petronella genoemd.
146. Jan Plemp woonde bij huw. te Leiden, zijn echtgenote vertrok 20-9-1864 eveneens naar Leiden. GA Rotterdam, Bev.Reg. 5/120.
147. Volgens *Nederlandsch Patriciaat* in functie van directeur. Dit gegeven is onbevestigd.
148. Koll. Plemp, Bussum, zie ook Dordrechts Museum kat.1934, no.124; Ewals, 404.
149. Foto in *Nederlands Patriciaat*, t.o. 283.

DE DORDTSE VIERLING

(door M.R. Doortmont)

In het Dordrechts Museum bevindt zich het volgende, genealogisch zeer interessante schilderij:

De Dordtse Vierling, anoniem 1621, olieverf op paneel, in langdurig bruikleen van het Noordbrabants Museum te 's-Hertogenbosch aan het Dordrechts Museum.

Meer nog dan tegenwoordig was in de 17e eeuw de geboorte van een vierling een opzienbarende gebeurtenis. De vier kinderen die in het huis "De Drie Zeyldragers" aan de Riedijk te Dordrecht ter wereld kwamen, werden dan ook enkele dagen na hun geboorte op 9 juni 1621 afgebeeld door een tot nu toe anoniem gebleven schilder.

De ouders waren de zeilmaker Jacob Pietersz Costerus en Cornelia Jans. Drie van de kinderen - Pieter, Iannette en Maria - zijn weergegeven in bakerkleding, de vierde - Elisabet - die maar anderhalf uur heeft geleefd, ligt in haar doodshemdje ter zijde. Volgens een 17e-eeuws gebruik is zij getooid met een kransje van rozemarijn.

Het was in die tijd gewoonte om het pasgeboren kind stevig in te bakeren. Daartoe werd het eerst in een linnen en vervolgens in een wollen luier gewikkeld, om daarna met een zwachtel tot onder de oksels zo stijf omwonden te worden, dat het de beentjes nauwelijks kon bewegen. Opdat de kinderen vlakke slapen en platte oren zouden krijgen, werd ook hun hoofd vaak strak ingepakt.

Het onderschrift, afkomstig uit psalm 127:3, luidt: "Siet de kinderen zijn een, ghawe des heeren, ende de vrucht des lyfs is een gheschenck."

Literatuur o.a.:

Matthijs Balen, *Beschrijvinge der Stad Dordrecht*. Dordrecht, 1677, 874.

Peter Marijnissen, "Raadsels rond de Dordtse vierling," "de Waslijn van Dordrecht," in: *Het Vrije Volk*, 11 oktober 1982, met afb.

G.D.J. Scholten, *Het oud-Hollandsch huisgezin der zeventiende eeuw*. Arnhem, 1903.

H. Thomas, *Het dagelijks leven in de 17e eeuw*. Amsterdam/Brussel, 1981, 21 afb.

J. Zuring, *Over tweelingen in de westerse kunst*. Zoetermeer, 1982, 44 afb. 28.

(Tekst gereproduceerd met vriendelijke toestemming van het Dordrechts Museum)

AGENDA

De volgende bijeenkomst zal plaats hebben in een zaal van de Remonstrantse Kerk, Museumpark 3 (hoek Westersingel) te Rotterdam: bereikbaar per metro (station Eendrachtsplein), met buslijn 32 en tramlijnen 5 en 6. Aanvang 20.00 uur en, zoals gewoonlijk, de toegang is vrij.

2 juni 1992 - dinsdag: DE HEER R.F. VULSMA uit Amsterdam, voorzitter van de NGV, "DE LEGENDARISCHE BARON VAN MÜNCHHAUSEN, ZIJN STAMBOOM EN ZIJN ENORME HOEVEELHEID FAMILIERELATIES." De heer Vulsma is geen onbekende in onze afdeling; om de paar jaar is hij als spreker bij ons te gast. Nu komt hij op herhaling met een lezing die hij eerder in Rotterdam gaf in juni 1965 en die gerekend kan worden tot de klassiekers onder de genealogische lezingen.

het bestuur

ABONNEMENT 1340

Bent u geen lid van de Afdeling Rotterdam e.o., of bent u zelfs geen lid van onze vereniging, maar wilt u toch 1340 thuis ontvangen? Dat kan als u een abonnement neemt. U dient dan f10,- per jaar over te maken op postbankrekening 5246157, t.n.v. Penningmeester NGV Afd. Rotterdam e.o., inzake abonnement 1340. U ontvangt 1340 dan voortaan thuis.

Voorgaande afleveringen van 1340 (reeds zeventien nummers met totaal 136 pag.) zijn op schriftelijke aanvraag nog verkrijgbaar.

Red.

VRAGEN

Ieder lid van de Afdeling Rotterdam e.o. krijgt in deze rubriek de gelegenheid vragen te stellen van allerlei genealogische of geschiedkundige aard. Omdat de redactie de behandeling van de vragen niet tot haar taak rekent, worden de vragen voorzien van naam en adres van de vraagsteller: een antwoord moet dus altijd direkt aan de vraagsteller worden gezonden. Vragen kunnen, uitsluitend schriftelijk, gericht worden aan: Redactie 1340, Claes de Vrieselaan 128a, 3021 JX Rotterdam.

104. SCHERMERS / VAN RAVESTEYN

Kontakt gezocht met leden die gegevens bezitten over de families Schermers en Van Ravesteyn.
- J. Aeckerlin, Kroesmeestersdreef 3d, 6216 PK Maastricht.

105. NOORDZIJ

Kontakt gezocht met leden die gegevens bezitten over de familie Noordzij (Pernis e.o.), die later naar Zuid-Afrika is vertrokken.
- R.K. Vennik, Burg. Van Slijpelaan 45, 3077 AD Rotterdam.

106. KALKMAN

Gevraagd worden de voorouders van Jacoba Kalkman, ged. IJsselmonde 19-7-1756.
- H. van Söest, De Valuwe 9, 5431 AV Cuyk.

107. COREVAAR / GEERITS

Jan Pieters Corevaar, bij huw. j.m. van Groot-Ammers, otr. ald. 30-5-1649 Marrichjen Geerits, geb. Streefkerk ca. 1630. Uit dit huwelijk o.a.: 4. Aart Jansse Corevaar, geb. Graafland, ged. Groot Ammers 6-3-1661 (lidmaat Groot-Ammers 1684, lidmaat Ottoland 1691), tr. Groot-Ammers 8-2-1687 Annetje Pieters Koot, geb. Achterland, ged. Groot-Ammers 2-12-1657, overl. Ottoland 20-9-1695, dr. v. Pieter Dircks Koot en N.N.
Gevraagd worden meer gegevens over deze personen en hun voorgeslacht.
- F.H. Koorevaar, Julianaplein 17, 2771 ED Boskoop.

108. PIEPERS

Helena Elsa Margrietha Piepers, geb. Rotterdam ca. 1786, overl. na 1860, Nederlands Hervormd. Zij tr. Jacobus Veeling, geb. Rotterdam jan. 1784, wijnmansknecht, later pakhuisknecht, overl. Rotterdam 31-1-1842, zn. van Jan Ve(e)ling en Adriana van Koppen. Gevraagd doop en ouders van Helena Elsa Margrietha Piepers en tevens kontakt gezocht met personen die onderzoek doen naar de naam Piepers.
- A. Hartmans, Zuidplein 360, 3083 CX Rotterdam.

red.

COLOFON

1340 is een uitgave van de Afdeling Rotterdam e.o. van de Nederlandse Genealogische Vereniging. Het blad verschijnt viermaal per jaar. Afdelingsleden ontvangen het blad kosteloos. Een abonnement kost f 10,- per jaar.

Het bestuur heeft taken en diensten als volgt verdeeld:

Voorzitterschap en komputerezaken:

Drs. M.R. Doortmont, Postbus 62099, 3002 GB Rotterdam.

Sekretariaat, algemene korrespondentie:

R.K. Vennik, Burg. Van Slijpelaan 45, 3077 AD Rotterdam.

Ledenadministratie, adreswijzigingen en verzending 1340:

Mevr. C. Richel-Hatersel Koning, Coppelstockstraat 2, 3132 XN Vlaardingen.

Penningmeester, abonnementen 1340 en funktionaris DIP:

E.J. van Rooij, Bachplein 265, 3122 JC Schiedam.

Redaktie 1340:

L. Gijswijt, Claes de Vrieselaan 128a, 3021 JX Rotterdam.

NGV Kontaktdienst:

B. Blommers, Reinkenstraat 1, 3314 WE Dordrecht.

Lidmaatschap en landelijke administratie, Gens Nostra:

Nederlandse Genealogische Vereniging, Postbus 976, 1000 AZ Amsterdam.

Huisstijlen · Logo's
Advertenties · Affiches
Folders · Brochures

Postbus 25056 · 3001 HB Rotterdam
Tel. 010 - 476 6121